

ԲԱՌԱՐՆ

Ա

Աբալ - ա՛ բալա կոչական ձևից, այ՛ որդի, բալիկ, բալա, որդի (որդիս)

Աբահով - ապահովված

Աբաշխարվել - ապաշխարվել

Աբասի - պարսկական դրամական միավոր, 20 կոպեկ

Աբեշիկ - անտառապահ

Աբրագոննի (ռուս. обрзованный) - կրթված

Աբրեշում - մետաքս

Աբուռ - պատիվ, հարգանք, արժանապատվություն

Ագանի - արժանի

Ագերա (ագեդա) - տղաներին դիմելու անարգական, արգահատական ձև, հավանաբար ա՛ գյադա կոչականից

Ադա - տղաներին դիմելու ձև, երբ անունը չի օգտագործվում

Ադաթ - սովորույթ, չգրված օրենք

Ադելնի (ռուս. оотдельный) - առանձին

Ադոգուլ անել - անուշադրության մատնել

Ադրես (ռուս. адрес) - հասցե

Ագազիլ (բուլեն) - սարսափելի, չարիք պատճառող

Ազար - հիվանդություն, անասունների համաճարակ

Ազարը տանի - 1. հիվանդություն, 2. վնաս, 3. նեղություն, 4. կրակ

Ազափ - ամուրի

Ազիզ - սիրելի, թանկագին

Ազրեյիլ - 1. քաջ, 2. հոգեառ

Աթար - անասունների չորացրած գոմաղը

Աթեշակ - վնեճերական հիվանդություն

Աժդահա - հսկա

Ալա - մոլախոտ

Ալամաթ - նշան, նշանակալի

Ալամ աշխարք - ողջ աշխարհը

Ալավ - կրակ, բոց

Ալափ (ալլաք) - անասնակեր

Ածել (ածիլ) - 1. նվազել, 2. լցնել

Ակը տալ - ստուգել, այք ածել

Ակազվատսա (ռուս. оказываемся) - պարզվում է

Ակոշկա (ռուս. окомко) - պատուհան, լուսամուտ

Աղալամիշ անել - լացացնել, տրամադրությունը գցել

Աղաք (ղաքին) - առաջ, առջև

Աղլըմը առնել - վիշտը, տխրությունը կիսել

Աղլուխ - 1. թաշկինակ, 2. գլխաշոր

Աղսախկալնի - ավագանի

Ամալ - երախտիք

Ամայ - մայրիկ

Ամանաթ - 1. ավանդ, պահ տված կամ գրավ դրած իր, 2. ժամանակավոր օգտագործման տված իր

Աման գյունուղուն - աղաչական արտահայտություն, բառացի՝ վայ այդ օրվան

Ամարոթ - պալատ, ապարանք

Ամի - հորեղբայր

Այան պիրել - ի հայտ բերել, բացահայտել

Այանք - 1. համեմունք, 2. չորացրած ուրց

Այերդ (այիրդ) անել - իրենից հեռացնել

Այերես - առանց երեսի, առանց դեմքի

Այիր - 1. ամոթ, 2. պակասություն, թերություն

Այնալու - կայծքարով հրացանի տեսակ

Այնըմը կտրել - մտքով անցնել, հիշել

Անալիզ անել - ստուգել, պարզել

Անդամ - ազդր

Անդեր - անտեր

Անդեր-ընդուրու - անտեր-անտիրական

Անըսկամ - անզգամ

Անծող (անծուղ) - ածուխ

Անծրախափան օր - անծրային եղանակ,

երբ գյուղատնտեսական աշխատանքները խափանվում են

Անջաղ - հազիվ

Անջոտող-մընջոտող - ժանգոտող

Անվերի վիրու տեղ (անվուրու-վուրու) - ան-
 մարդաբնակ, ամայի, վայրի տեղ
 Աշկար - բացահայտ, ակնհայտ
 Աշմիշ ըլել (անել) - վրայից անցնել, շրջան-
 ցել, մյուս կողմն անցնել
 Աշառ - արջառ, ջահել եզ
 Աչքը կաշել - քնել
 Ապասնի (ռուս. опасный) - վտանգավոր
 Ապելսին (ռուս. апельсин) - նարինջ
 Ապի - հայրիկ
 Ապտեկ (ռուս. аптека) - դեղատուն
 Ապրանք - խոշոր և մանր եղջերավոր անա-
 տուններ
 Ապրշնե (արբեշուն) - մետաքսե
 Աջաթ - արդյոք
 Աջալ - 1. մահ, վախճան, օրհաս, 2. ճակատա-
 գիր
 Առեն - վերցրու
 Առ (առին) - կնոջ կրծքերի միջև ընկած փո-
 սիկ, գոգավորություն
 Առ ու ճար - հուսահատ
 Ասլան - առյուծ
 Ավախտ-բեվախտ - անպատեհ ժամանակ
 Ավարա տեղ - ամայի տեղ
 Ավինոջ խառնվել ա - այսպես են ասում, երբ
 եղանակը վատանում է, անձրև կամ
 ձյուն է սպառվում
 Ավտո - ավտոմեքենա
 Ատակ (ըտակին) - հավանաբար անհատակ,
 նկատի է առնվում այն աշխարհը
 Ատդումով (ռուս. отдумать) - միտքը փոխել,
 մտադրությունը փոխել
 Ատխոդ ըլել (ռուս. отход) - մեկնել, ճանա-
 պարի ընկնել
 Ատկազ անել (ռուս. отказать) - հրաժարվել
 Ատկազ ըլել - տես ատկազ անել
 Ատչայաննի (ռուս. ртис. отчаянный) - ան-
 չափ խիզախ, աչքաբաց
 Արադ - օդի
 Արըշան-փարըշան - 1. անտարբեր, 2. անզ-
 գույշ, . ցոված, մտամոլոր, 4. զգզված,
 խճճված
 Արխ - առու, ոռոգման ջուր
 Արխային (արխեյին) - հանգիստ
 Արխաջ - ոչխարի մակադատելի

Արշա կյալ - 1. լույս ընկնել, հայտնվել, 2. ա-
 ռաջանալ, ծնվել
 Արտել (ռուս. артель) - դերձակի արհեստա-
 նոց
 Արունը աննել - վախենալ, սարսափել

Բ

Բարաթ - բավականին
 Բարին - մեծատոհմիկին տրվող հարգալից
 անվանում
 Բարո - տառիկ
 Բադա տալ - կորցնել, զոհել, ոտքով-գլխով
 կորցնել
 Բադյա - կապել կամ պղծնե թասանման աման
 Բազար - շուկա
 Բազի - 1. ինչ-որ, 2. երբեմն
 Բազրգյան - վաճառական
 Բաթմա - կռիվ միավոր՝ մոտավորապես 10 կգ
 Բաթմիշ ըլել - խորտակվել, կործանվել,
 խրվել ինչ-որ տեղ
 Բալդի-բալդի անել - թարտալ
 Բալի - գուցե
 Բալիշ - բարձ
 Բալկոն (ռուս. балкон) - պատշգամբ
 Բալքամ (բալքի) - գուցե
 Բախշել (բաշխել) - 1. նվիրել, 2. բաժանել, 3.
 ներել, խնայել
 Բախշորթ - պարստիկ
 Բախչա - փոքր այգի, բանջարանոց
 Բադ - այգի
 Բադդադի - մետաքսյա գլխանոց, անվանումը
 կապված է Բադդադ քաղաքի հետ
 Բադմանչի - այգեպան, այգեգործ
 Բամիկել - գլխին խիվել
 Բայրուշ - 1. վատ լուր, բոթ հաղորդող մարդ,
 չարագուշակ, չարաղետ, 2. բու
 Բայկոթ անել (ռուս. бойкотировать) - ան-
 տեսել, բանի տեղ չդնել
 Բանդալ - փորձանք
 Բանդել - մի կերպ իրար կպցնել, կցնցորել,
 կարկատել
 Բանկա (ռուս. банка) - ապակյա անոթ
 Բանդիտ (ռուս. бандит) - ավազակ, կողոպ-
 տիչ
 Բաշմա - կոշիկ

Բաջանաղ - քենակալ
 Բատրակ - գյուղական վայրում վարձու աշ-
 խատանքով զբաղվող մարդ, մշակ
 Բարաքյաթ - լիուրյուն, առատություն
 Բարըշել - 1. պայմանավորվել, 2. հաշտվել, 3.
 համաձայնվել
 Բարըշեք անել - խնամինների պայմանավոր-
 վելը հարսանիքի համար
 Բարըշմազ ըլել - անհաշտ, կովարար
 Բափա - խոտի այն քանակությունը, որը ման-
 գաղով հնձելիս մի ձեռքով բռնվում է
 Բաքմազ - դոշաթ
 Բեդամաղ անել - նեղացնել, վիրավորել
 Բեդալ - 1. վատահամբավ, 2. անազնիվ
 Բեթար - վատթար, վատ
 Բելի (պելի) - քավոր
 Բեխաթար - անտեղյակ
 Բեխխորթ (ըլել) - նպատակին չհասած, կի-
 սամուրազ
 Բեխխորթ (ըլել) - տես Բեխխորթ (ըլել)
 Բեհբուք - դաշույնի տեսակ
 Բեմըրվաթ - անպետք, անպիտան
 Բեմուրազ (բեմուրազ) - 1. անմուրազ, նպա-
 տակին չհասած, իրձերը չկատարված,
 2. օգտագործվում է որպես անեծք
 կամ պարսավաճք
 Բեյին - 1. ուղեղ, 2. խելք, 3. գլուխ
 Բեջարել - 1. խնամել, 2. մշակել
 Բըզաթել (բյզարել) - հոգնել
 Բըլբուլ - թռչուն, սոխակ
 Բըլլուղ (ռուս. блядо) - ափսե
 Բըլուլանալ - հասակ առնել, մեծանալ
 Բըխկըխկալալ ման կյալ - ստեպ-ստեպ հա-
 զալով ման գալ, 2. բխկալ
 Բըխտըղարա - սևաթախտ, անբախտ
 Բըմբուլ - փետուր
 Բընա - հիմնական բնակավայրից դուրս, կամ
 սարերում հաստատված ժամանակա-
 վոր կացարան, որտեղ ապրում և
 խնամում են անասունների
 Բըռի - 1. բիրտ, անտաշ, կոշտ ու կոպիտ, 2.
 անկիրթ, վայրենի, գռեհիկ
 Բըսպարել - ապսպրել, համձնարարել
 Բըրադին(ին) - բուր, բուրին
 Բըրախել (բըրախել) - բաց թողնել
 Բըրթել - հրել

Բիթուն (բիթավ) - 1. ամբողջ, ամբողջովին, 2.
 մաքուր
 Բիժո (բիժի) - հորթ, հորթուկ
 Բիլետ (ռուս. билет) - տոմս
 Բիհայա - անամոթ, անպատկառ, անզգամ
 Բիձա - ծերունի
 Բինոկ (ռուս. бинокль) - հեռադիտակ
 Բիրդան - հանկարծ
 Բիքարե - պարապ, սարապ, անբան
 Բլուզ (ռուս. блуза) - վերնաշապիկ
 Բխո (բխով) - երկաթե շղթա
 Բխո (բխովել) - ծիու ոտքերի երկաթի կապ,
 կարանդ, ոտքերին կապ դնել
 Բխտըմուն - խճճված բախտ
 Բմբուլ - տես Բըմբուլ
 Բոզ - 1. պոռնիկ, անառակ, 2. գորշ, սպիտա-
 կավուն
 Բոզություն - պոռնկություն
 Բոթիլ (բոթիկա, բութուկա, ռուս. бутылка) -
 շիշ
 Բոլ (ա) - 1. բավական, ահագին, 2. հերիք է
 Բուլթի տալ - ճնձել, զբոսնել
 Բոխչա - կապոց
 Բողազ - կոկորդ
 Բոյահայլի - մեծ, հասակով մեկ հայելի
 Բոյնին տընել - ստիպել համձն առնել, տալ
 Բոյինն ունել (բոյինը կալնել) - համձն առնել,
 պարտավորվել
 Բոշ - 1. թույլ, 2. կող
 Բոշա - 1. գնչու, 2. թափառական
 Բոշանալ - թուլանալ
 Բոչկա (ռուս. бочка) - տակառ
 Բոստան - բանջարանոց
 Բոստանչի - բանջարաբույծ, բանջարանոցի
 տեր
 Բրադին - բուրդը
 Բրակ անել (ռուս. браковать) - խտանել, ա-
 նարժան համարել
 Բրավուրդ անել - նկատել
 Բուզ - կոկորդ
 Բուդկա (բուտկա) (ռուս. будка) - կրպակ,
 փայտաշեն տնակ
 Բուքա - պատսպարան, հովանի
 Բութուն - լրիվ, բուրք, ամբողջը
 Բուխտ (ռուս. бухта) - ծովածոց
 Բուկետ (ռուս. букет) - ծաղկեփունջ

Բուղ - գոլորշի
 Բուղա - ցուլ
 Բուղլամիշ ըլել - գոլորշի բարձրանալ, շոգե-
 հարվել, խաշվել
 Բուս(ը) պահել - հետամուտ լինել, գաղտագո-
 ղի հետևել

Գ

Գազեթ (ռուս. газета) - թերթ, լրագիր
 Գալեթ (ռուս. галета) - թխվածքաբլիթի տե-
 սակ
 Գալուստիկ (ռուս. галустик) - փողկապ
 Գարաժ (ռուս. гараж) - ավտոտնակ
 Գարդերոբ (ռուս. гардероб) - զգեստապահա-
 րան
 Գարշոկ (ռուս. горшок) - թաղար, կճուճ
 Գեյ - հագուստ
 Գեջդանգեջ - հագվիհագ
 Գըրձգի - կիրակի
 Գիլա - խաղողի հատիկ
 Գիրթ - միանգամից, շեշտակի, կտրուկ, հան-
 կարծ
 Գլիզ (գլիզ) - բոլորովին, միանգամայն
 Գյաժ - կամ
 Գյադոճ - արիամարիական դիմելածև՝ 1.
 խեղճ, նվաստ, ծառա, 2. լակոտ, տղա
 Գյամի - նավ
 Գյանի - իբր
 Գյափ - գրույց
 Գյափ անել - գրուցել
 Գյափհընգեր - գրուցընկեր, գրուցակից
 Գյուզալ - 1. գեղեցկուհի, 2. լավ
 Գյուլ - լճակ
 Գյուվո - 1. մարմին, 2. լեշ
 Գյուրա (գյուրը) - համեմատ
 Գյուզյում - պղնձե քրաման, կուժ
 Գյուլբանդ (գյալուբանդ) - վզնոց
 Գյուլլա - գնդակ, փամփուշտ
 Գյուման - բացի
 Գյուռ - ախոռ
 Գյուրզ - մկունդ, գուրզ
 Գյուզդոդոն (գյուզդոդոն) - փաղաքշական
 խոսք՝ կյանքին մեռնեմ
 Գոդիք - անկողին
 Գոջա - ալկոր

Գոսպիտալ (ռուս. госпиталь) - հոսպիտալ,
 զինվորական հիվանդանոց
 Գործըլի - փայտածուխ, ածուխ
 Գրանից (ռուս. гранца) - սահման
 Գրիշըքեր (ռուս. крышу) - տանիքներ

Դ

Դաբալչնի (ռուս. добавочный) - հավելյալ,
 լրացուցիչ
 Դազաճ - ինքնաշեն վրան
 Դագավոր (ռուս. договор) - պայմանագիր
 Դադարգյուն քցել - կորցնել, հեռացնել, անհե-
 տացնել
 Դազնանի (ռուս. дознание) - հետաքննութ-
 յուն
 Դաժե (ռուս. даже) - նույնիսկ
 Դալամիշ ըլել (մուկը) - անսպասելի հարձակ-
 վել, վրա տալ
 Դալդա - ծածուկ, թաքուն տեղ
 Դալլալ - միջնորդ, կավատ
 Դալլաճ - վարսավոր
 Դալընդոյ թոփ (ռուս. давольно) - հեռա-
 հար իրետանի, հեռահար արկ
 Դադալ - խաբեբա, խարդախ, անազնիվ
 Դադըղի տակ ընգնել - մեղքի տակ ընկնել
 Դամար - երակ
 Դամո - կնիք
 Դամդիլ - կնքել
 Դայի - քեռի, մորեղբայր
 Դան - հացահատիկ
 Դանյոմ - ծրուճ, ակոսում
 Դասադ ա կյալի (ռուս. досада, досадовать)
 - սրտնեղել, նեղանալ, հուսահատվել
 Դասթարխան - 1. ճաշի սփռոց, 2. սուփրա, 3.
 անձեռոցիկ
 Դասթալ - թաշկինակ, սեղանի շոր
 Դաժա - ուղտ
 Դաժաչի - ուղտատեր, ուղտապան
 Դալերենություն (ռուս. доверенность) -
 վստահություն, հավատ
 Դալերյա (ռուս. доверье) - տես Դալերենութ-
 յուն
 Դաժթաճ - գիրք, մատյան
 Դաժի անիլ - պահանջել, կռվել, վիճել

Դարադաջ - կախադան
 Դարադաջի քաշել - կախադան հանել
 Դարբանգ - դարպաս
 Դարգահ - 1. շեն, մուտք, 2. արքունիք, պալատ
 Դարդ - 1. վիշտ, ցավ, 2. մտահոգություն, հոգս
 Դարդ անել - վշտանալ
 Դարզի (թարզի) - դերձակ
 Դարման (տեղ ու դարման) - դեղ, բուժամիջոց
 Դբի - դեպի
 Դեղի մայրիկ
 Դելբանդ - 1. սրտագին, 2. հոգյակ, . հիասքանչ, գրավիչ
 Դեկատ տալ (հավանաբար ռուս. докладывать) - զեկուցել, հաշիվ տալ
 Դեյին - 1. ասենք թե, 2. քանի որ
 Դեսյատին (ռուս. десятин) - մակերեսի միավոր՝ 1,09 հա
 Դերվիշ (դավիշ, դովիշ) - 1. մահմեդական մուրացիկ՝ աղքատ կրոնավոր, որ զբաղվում է նաև գուշակությամբ, հեքիմությամբ և այլն, 2. թափառող, շրջող մարդ, 3. հեքիաթային կերպար
 Դըբան - դեպի
 Դըբըր (դըբըր) - արու այծ, քաղ
 Դըզել - 1. ուղղել, 2. կուտակել
 Դըզություն - ճշմարտություն
 Դըրդըրդմա ըլել - վշտահար լինել
 Դըրվազա - դարպաս
 Դիանդար - բոլորովին, ամենակին
 Դիր - 1. զառիվեր, 2. վերելք, վերընթաց ճանապարհ
 Դիր անել - վերընթաց ճանապարհով վերելքով տանել
 Դիրել ա (դիրջել) - կպել է, կպչել
 Դիդարաթ մարթ (շառախաղ մարթ) - 1. չար աչք, 2. չարիք բերող, գլխացավանք պատճառող, 3. գրպարտիչ
 Դիժուրնի (ռուս. дежурный) - հերթապահ
 Դիլակ անել - խնդիրք անել, խնդրել, աղաչել
 Դիլանչի - մուրացկան
 Դիլլու ըլել - 1. գլխի ընկնել, 2. խոսքաշատ լինել
 Դիլլմ - շերտ, կտոր

Դիլխոր - 1. տխուր, անտրամադիր, 2. նեղացած, դժգոհ
 Դիմհար տալ - հենել
 Դինդար - ազնիվ, առաքինի, բարեպաշտ
 Դինջ - հանգիստ
 Դինջըցնել - 1. հանգստացնել, Դիվան - դատ
 Դիփ - բոլորը
 Դիք-դիք ըլիլ - հակառակվել, կռվել
 Դիլլ - թմբուկ
 Դմազլու - 1. սերնդավորում, սկզբնավորում, 2. ցեղ, տոհմ
 Դմբո - հիմար
 Դյեր - վերև, վեր
 Դյըզվիլ - ուղղվել, հարթվել
 Դուզին կալել - վիրավորվել, կոշտուկապատվել
 Դոլմազի ախպեր - հարազատ եղբայր
 Դոլչա - ջրաման, դուլչիկ
 Դոխազ - ցանկապատածող, անասունների մակադատեղիի հորիզոնական հաստ փայտը
 Դոխկըդդոնի - ծակծկել
 Դուշ - 1. կուրծք, 2. լանջ
 Դուշակ - ներքնակ
 Դուշել - գրկել
 Դոստ - բարեկամ, մտերիմ, օտարագրի բարեկամ
 Դուվլաթ - ունեցվածք, հարստություն, եկամուտ
 Դովլաթ դուշ - հեքիաթային թռչուն, որը թագավորելու համար արժանավորին է ընտրում
 Դուրը - ուր, որտեղ
 Դուրթ - չորս
 Դուրն - աղավազված թռչուն
 Դոշան - նապաստակ
 Դվեր - ներքև
 Դվերել - իջնել
 Դվեր ընգնել - ներքև ընկնել
 Դվիրը - որտեղ, ուր
 Դուբին (ռուս. дубина) - հաստազուլուխ, բթամիտ, դդում (մարդու մասին)
 Դուդա - դունջ
 Դուզ (ոյուզ) - 1. ուղիղ, 2. ճիշտ, ճշմարիտ, 3. հարթավայր

Դուլար - պահարան
 Դուլյա - աշխարհ
 Դուշմն - նապաստակ
 Դուշկուն - դժբախտ, աղքատ, թշվառ
 Դուշման - թշնամի
 Դուրան - մառախուղ, մշուշ
 Դուրզար - ատաղձագործ

Ե

Եղանակ - ուշանալ
 Եղնա - 1. հետո, 2. հետևից
 Եթիմ - որբ
 Եղունու (եղծու) - ձվածեղ
 Եղունիկ - աղավնի
 Եմիշ - սեխ
 Ենդարի կյալ - օժահարվել, թունավորվել
 Եսիմ - ես ինչ իմանամ
 Ետդքետ - դեպի հետ, ետ-ետ (գնալ)
 Ետ ընգնել - ուշանալ
 Ետ քցել - 1. կուտակել, 2. անարժան գավակ
 ունենալ
 Երետ - տվեց

Զ

Զաթի - թերևս
 Զակազ (ռուս. закат) - պատվեր
 Զակազ տալ (ռուս. закатать) - պատվիրել
 Զակուսկի (ռուս. закуска) - նախաճաշ, թեթև
 ուտելիք, ակրատ
 Զակուսկեղեն - նախուտեստ
 Զախլա տանել - համբերությունից հանել,
 ձանձրացնել, զզվեցնել
 Զախլեն քյալ - համբերությունը սպառվել,
 ձանձրանալ
 Զախրել - թունավորել
 Զախրըմար - 1. օձի թույն, 2. օգտագործվում է
 որպես վիրավորանք, արգահատանք
 Զաժոկ (ռուս. замок) - կողպեք
 Զաճգել - հարել
 Զանգու - ասպանդակ
 Զանդուկ - սնդուկ
 Զանքաճ - զոքանջ

Զապաս (ռուս. запас) 1. լրացուցիչ պաշար
 կուտակել, 2. պահեստային
 Զատ - 1. զատված, առանձին, ջուկ, բաժան-
 ված, 2. բան
 Զատո (ռուս. зато) - դրա փոխարեն, այդ
 պատճառով
 Զավոդ (ռուս. завод) - գործարան
 Զարգանդ - սարսափելի, սարսափ, վախենա-
 լու
 Զիբիլ - 1. աղբ, անպետք, անարժեք բան, 2.
 նաև սպառնալիք, արգահատանք
 Զմորդել - զաղտագողի պրպտել, քրքրել
 Զիլ - շերտ
 Զոռ - շատ, առավել
 Զոռ անել - 1. ստիպել, բռնանալ, 2. առավել-
 լություն հասնել, հաղթել
 Զոռի գյուլու (զոռի գյուլով) - մի կերպ, հա-
 զիվիազ
 Զոռով (զոռի) - 1. հազիվ, 2. ստիպողաբար
 Զիլա - բազե
 Զրընգզրընգանի - զանգուլակներ
 Զուբ (ռուս. зуб) - ատամ
 Զուբ քցել - ոսկե ատամ գցել
 Զուլում - արհավիրք

Է

Էլիե - համենայն դեպս
 Էլ (էլոնց) - ուրիշ, օտար, կողմնակի
 Էլօր - վաղը չէ մյուս օրը
 Էխտըբար - հավատ, վստահություն
 Էն բաշտեն - առավոտը վաղ, լուսաբացին
 Էնդուր - նրան
 Էն միալը - այն ժամանակ
 Էն ու գյուրա - դրան համեմատ
 Էշխ - սեր, տարփանք
 Էռնակ - երանի
 Էսդադան - այսքան
 Էստուր - սրան
 Էդ ղադար - այդքան, այնքան
 Էր - քարանձավ, այդ
 Էրեց - երեց, տերտեր
 Էրկուտակ - կրկնակի
 Էքսի - հաջորդ
 Էքուց - վաղը

Ըլետ - էլի
 Ըլտոն - վաղ գարնանը և ուշ աշնանը դուրս ե-
 կած խոտով անասուններին կերակրելը
 Ըխալքիար - 1. աղբ, 2. աղբանոց
 Ըղըքնի - աղիքներ
 Ըմանաթ - տես Ամանաթ
 Ընըննի - ամանեղեն
 Ընգճըփռնուկ - ականջաբռնուկ, բարի, լավ
 լուր ավետել
 Ընդով - այն ժամանակ
 Ընծղակոթ - կիսով չափ այրված, ածխացած
 փայտ, անծողակոթ
 Ընծրեղխափան օր - տես Անծրևխափան օր
 Ընջմիշ ըլել - վշտանալ, չափից դուրս ան-
 հանգստանալ
 Ընջներական - ինժեներական, ճարտարագի-
 տական
 Ընքելանը - այնուհետև
 Ըչկըլիսեք - աչքալույս, մեկին հայտնվող բա-
 րի լուր
 Ըռավոտ - առավոտ
 Ըռելի - 1. բերան, 2. երախ
 Ըռնըկուլ - արմաշաղախ
 Ըռնոտել - արյունոտվել
 Ըստալար (ռուս. столар) - հյուսն, ատաղծա-
 գործ
 Ըստարի - այս տարի
 Ըստաքան - տես Ստաքան
 Ըստոլ (ռուս. стол) - սեղան
 Ըստոկ (ռուս. стол) - դեզ
 Ըսօրի (սօրի) - այսօր
 Ըտիան - այդտեղից
 Ըրարմունք - արարմունք
 Ըրգնաթեմ - երեկոյան կողմ
 Ըրեքնակ - արեգակ
 Ըրըգնավախտ - տես Ըրգնաթեմ
 Ըրմռկի - լավ, ներկայանալի, համեմատա-
 բար լավը
 Ըրմանալ - զարմանալ
 Ըրմցնել - զարմացնել
 Ըրուլզուն - երեկո
 Ըբել - ինչ-որ բան անել

Թաբախ - 1. ափսե
 Թադարիք անել - պատրաստվել
 Թազա - նոր
 Թազբեխ - համրիչ, տերողորմյա
 Թազի - շուն, բարակ
 Թաթ - ձեռք
 Թաթա տալ - սպառնալ
 Թաթար - դադար
 Թալա - բացատ
 Թալակ - թակարդ
 Թալան - ավար
 Թախճա - հարթ տարածություն, հարթ տեղ
 Թակել - ծեծել
 Թամահ անել - շահասիրություն ցուցաբերել
 Թամահը հախտել - ագահությանը, շահասի-
 րությանը հաղթել
 Թամահ ունենալ - մի բան ձեռք բերելու հա-
 մար ագահություն, աչքածակություն
 ցուցաբերել
 Թամամել (թըմամել, թըմամվել) - ամբողջա-
 նալ, լրանալ
 Թամաշա (թմաշա) - տեսարան, հանդես
 Թամաշա անել - դիտել, նայել, հետևել
 Թամբալ - ծուլ
 Թամբաի անել - պատվիրել, խորհուրդ տալ
 Թամթե - իբր թե
 Թամուլ - 1. բուլբուլ, 2. մաքուր
 Թամուլզցնել (թըմըզվել) - մաքրել, մաքրվել
 Թամք - թամբ
 Թամբել - թամբել
 Թայ - 1. հասակակից, նման, 2. զույգի մեկ
 հատը, 3. բեռի կապոց
 Թայըթուշ (թայութիւշ) - 1. շրջապատ, ընկե-
 րախումբ, 2. հասակակից, տարեկից
 Թառլան - երիտասարդ, կենսաթոթիռ, կյան-
 քով լեցուն
 Թալուր - տեսակ, կարգի, այդպիսի
 Թարազ - ուղիղ, շիտակ, կանոնավոր, կար-
 գին
 Թարթափ - ազդեցություն
 Թարխանություն - թարխանի տիտղոս, ազն-
 վականություն
 Թարս - հակառակ
 Թարք - գավակ

Թափան - 1. անասունի որովայնի թաղանթ,
 ստամոքս, 2. փոր
 Թափել - ազատել, փրկել
 Թաք - միայն
 Թաքուն - գաղտնի
 Թեզ - արագ, շտապ, շուտ
 Թեժ - 1. սաստիկ լարված, անհետաձգելի
 Թեփշի - ափսե
 Թեփռել - 1. փետրել, 2. կողոպտել
 Թըղարիք անել - պատրաստվել, նախապատ-
 րաստվել, պատրաստություն տեսնել
 Թըմամել - լրանալ
 Թըրձգել - ուղղել, կարգի բերել
 Թըրաշել - սափրել
 Թիքա - կտոր, պատառ
 Թիքա-թիքա - կտոր-կտոր
 Թլիսմ անել - կախարդել, հմայել
 Թորա - դադար, հրաժարում
 Թորրակ - տոպրակ
 Թոզ - փոշի
 Թոլ անել - գլորել
 Թոլ ըլել - գլորվել
 Թոխա - գյուղատնտեսական գործիք՝ հողը
 փխրեցնելու համար
 Թոկ - պարան
 Թոռ - ուռկան
 Թոռչի - ձկնորս
 Թովլա - գոմ, ձիանոց, ախոռ
 Թովլաչի - ձիապահ
 Թոփ - 1. գնդակ, 2. փաթեթ
 Թոփալ - կաղ
 Թվանք - հրացան, զենք
 Թրձգել - ուղղել, հարմարեցնել
 Թրաշել - տես Թըրաշել
 Թրիք - խոշոր եղջերավոր անասունների աղ-
 բը
 Թուգյունք - մեջք, թիկունք
 Թութակ - շփի, թութակ, եղեգից պատրաստ-
 ված փողային երաժշտական գործիք
 Թուխ անել - սև ներկել
 Թուշը (թուշեն) - 1. կողմը, 2. ժամանակ, 3.
 ուղղություն, ուղիղ
 Թուշ ըլել - հանդիպել
 Թուրաջ - կաքավ
 Թուրմե - դու մի ասի
 Թուփ ըլել - հավաքվել, խմբվել

Թևք ու փեշ անել - եռանդով պատրաստվել,
 մի գործ անել

Ժ

Ժաժ կլալ (ժաժ չկալ) - շարժվել (չշարժվել)
 Ժարիտ անել (ռուս. жарить) - տապակել
 Ժարովնիկ - թավա, տապակ
 Ժընգժընգալ - լաց լինել, նվնձալ
 Ժնջիլ - շղթա

Ի

Իբլուխ - պղնձե սափոր մուտղմանների
 լվացման համար
 Իգիթ - կտրիճ, քաջ
 Իզ - հետք
 Իլ (իլանալ) - ծուլ, ծուլանալ
 Իլլաջ - միջոց, ճար
 Իլլաջ յոխտուր, խարաշո - հնար, միջոց չկա,
 լավ է
 Իլխա (իլխի) - երամակ
 Իլխատեր - երամակատեր
 Իշախառանջ - դարչնագույն միջատ, որն ապ-
 րում է հողի մեջ և սնվում բույսերի
 պալարներով ու արմատներով
 Իշտահ - ախորժակ
 Իսաք քեզ - խեղճ դու, ոչ երանի քեզ
 Իսան - մարդ, աղամորդի
 Իսանաթ - 1. մարդ արարած, 2. մարդկություն
 Իստակել - մաքրել, դրստել
 Իրեքինջին - երրորդ

Լ

Լազան - կոնք, տաշտ
 Լազլազ - արագիլ
 Լազաթ(ին) - ինչպես հարկն է, հաճույք, հաճե-
 լիորեն
 Լալ - համր
 Լալաչի - ակնավաճառ, գոհարավաճառ, ակ-
 նագործ
 Լաժիրակ - լակոտ, գյաղա
 Լակ - 1. շան կերակուր, 2. գերհասունացած
 միրգ

Լակաման - շան կերակրաման
 Լակել - անշնորհք խմել
 Լահուն առնել - գետերը կամ ծովերը փնդ ուղղել, թերևս պարսկերեն լօթ (եզր, ափ) բառի աղավաղված ձևն է
 Լամպուկա (ռուս. лампочка) - էլեկտրական լամպ, լամպիկ
 Լայլա տալ - օրորոցային երգել երեխային քնեցնելիս
 Լանթ - ցնցոտի
 Լանթ-լունթ - փալաս-փուկուս, ցնցոտի
 Լանթոտ - ցնցոտիապատ
 Լաշ - 1. մարմին, 2. ծովի կամ գետի ափ
 Լաշակ - գլխաշոր
 Լաշառ - անգգամ, աներես, ամբարիշտ, աղմկարար
 Լապատկա (ռուս. лопатка) - թիակ, թի, բաի
 Լաջու - դիտմամբ
 Լավօսալ - 1. աննշան, մի քիչ, ոչ լավ, ոչ վատ
 Լատան - երկար, բարակ ծող մրգերը ծառից ցած գցելու համար
 Լաթել - 1. լծել, 2. ուղղություն վերցնել
 Լափ - 1. բոլորովին, ամբողջովին, լիովին, 2. հենց
 Լափու տալ (լափին տալ) - ալեկոծել, հործանք տալ
 Լաք - մարգ, ածու
 Լաքա - կեղտի հետք, բիծ
 Լաքեյ (ռուս. лакей) - սպասավոր
 Լեշ - դիակ
 Լեղո (լեղ անել) - արագ, արագացնել
 Լըխըրդու անել - կատակ անել, մանր-մունր խոսակցությամբ զբաղվել
 Լըքլըքալ - դողդողալ
 Լի(հ) ըլել - բարձրանալ
 Լիզվիդացիա անել (ռուս. ликуядация) - վերացնել, ոչնչացնել
 Լիմոն (ռուս. лимон) - կիտրոն
 Լիսամ - լուսամ
 Լիսնակ - լուսին
 Լդարել - միհարել
 Լյոտչիկ (ռուս. лётух) - օդաչու
 Լոդկա (ռուս. лодка) - նավակ
 Լոդկաչի - նավավար
 Լոթի - անհոգ, թեթևալիկ

Լուլկ - միրգ, ասվում է երեխաներին տրվող տանձ ու խնձորին
 Լոշ - փռում թխվող առաջին բարակ, երկարավուն հացը
 Լյրի - լորենի
 Լրփություն - անամոթություն, անբարոյականություն
 Լքլքալ - տես Լըքլըքալ

Խ

Խաբար (ա) - 1. լուր, 2. տեղյակ է
 Խաբար-աբար (չկա) - լուր, տեղեկություն
 Խազեյին (ռուս. хоззяин) - 1. տեր, տանտեր, 2. գործատեր
 Խազեյկա (ռուս. хоззяка) - տնտեսուհի
 Խազնա - գանձ, գանձարան
 Խաթա - փորձանք
 Խալի - գորգ
 Խալիս - մաշուր, չեղծված, անխաթար, անարատ
 Խալխ - 1. ժողովուրդ, 2. ուրիշ
 Խալլուխալչա - գորգեղեն
 Խախալ - մեծ անցքերով մաղ
 Խաղ - ող
 Խամ - 1. անփորձ, վայրի, 2. չնշակված
 Խային - նախանձ, խարդախ
 Խայընվել - նախանձել, խարդախել, ուխտադրուժ լինել
 Խան - 1. կշռի միավոր, հացահատիկ չափելու փայտե աման, կոտ, 2. իջևանատուն, 3. իշխանական տիտղոս
 Խանչալ (խանջալ) - դաշույն
 Խանուժ (խանըժ) - տիկին
 Խաս - մետաքս
 Խասեղեն - մետաքսեղեն
 Խասյաթ - բնավորություն
 Խաստա ընգնել - 1. հիվանդանալ, 2. վիրավորվել
 Խարաթ - փչացած, ավերած
 Խարաթ անել (ըլել) - փչացնել, փչանալ
 Խարջ - 1. հարկ, 2. պարտք
 Խելախ (խելի) - բավականին
 Խեչակ - երկճյուղ փայտյա ձող, որը որպես նեցուկ դրվում է ծառերի՝ մրգով ծանրաբեռ ճյուղերի տակ

Խեր ըլի - բարի լինի, հաջողություն լինի
 Խըդախը չանել - չխնայել, չափսոսալ
 Խըմանակ - նշան, նշանակ
 Խընդլիկ - թեթևամիտ, հիմար, խելապակաս,
 տեղի-ամտեղի ծիծաղող, հիմարավուն
 անլուրջ մարդ
 Խըռզընդիատ ըլել - խարազանահատ, խա-
 րազանով հարվածված
 Խըռիկ տալ (խըռելել) - վնդդել, քշել, հալածել
 Խըտիտ - գիրկ
 Խըտիդ ընգած (ընգնել) - պառկած, պառկել
 Խինկալի (խնկալի) - աղացած մսով լցված
 փոքր խմորագնդիկներով ուտելիք
 Խինձ - բարդածողկավորների ընտանքին
 պատկանող բույս, կաթնաբերիկ
 Խիտրի (ռուս. хитрый) - խորամանկ
 Խլեզ - մողես
 Խյար - վարունգ
 Խնահել - խնայել
 Խնդլիկ - տես Խընդլիկ
 Խոդ անել (ռուս. ход) - ընթացքի, շարժման
 մեջ դնել
 Խոնջան - կանացի վարտիքի կապիչ
 Խոստովի անել - խոստովանել
 Խովկաթ տեղ - մեկուսի, խաղաղ տեղ
 Խորակ - ուտելիք, կերակուր, ճաշ
 Խորթուկ - 1. կոկորդ, աղամախնձոր, 2. փայ-
 տանյութի մեջ ոստ, որը համարվում է
 արատ
 Խորիս - մաշկաթափ կենդանիների դուրս նե-
 տած մաշկը՝ շապիկը
 Խորոզ - աքաղաղ
 Խոր քյոցած - այսինքն՝ խորը թաղված, աս-
 վում է այն հանգուցյալի հասցեին, ո-
 րին վատ արարքի համար հետմահու
 անարգում են
 Խչըհանել - խաչանկերել
 Խռիկ տալ - տես Խըռիկ տալ
 Խվայ (ծայնարկ) - օխայ
 Խտոր ընգնել - տես Խըտոր ընգնել
 Խտտել - գրկել
 Խրիդ քյոնալ - 1. որևէ բան առնելը՝ գնելը, 2.
 առևտուր, 3. հարսնաբերի գնալը
 Խուլիզան - անկարգ, անվայել վարքագիծ ու-
 նեցող մարդ

Խուլյար - խուլերա հիվանդության բարբառա-
 յին արտահայտությունն է
 Խուկի - կոկորդի հիվանդություն
 Խույ - բնավորություն, բնույթ, սովորություն
 (վատ)
 Խուշուր - տաշեղ
 Խուրդա - մանր
 Խուրջին - բրդյա գույնգույն թելերով գործ-
 ված կարպետանման երկաթ տոպ-
 րակ

Ծ

Ծալք - իրար վրա դարսած և ծածկոցով ծած-
 կած անկողին
 Ծակս - անցք
 Ծաղիկ - ծամր, վարակիչ հիվանդություն
 Ծամթակ - ծամոն
 Ծանդրած - հողի
 Ծավալ - ծավար
 Ծաք - ծագ
 Ծեռնափետ - ծեռնափայտ
 Ծեռնափոխ - պարտք վերցնել
 Ծետուկ (ծիտուկ) տընել - մսի կամ վերքի մեջ
 ճանձների դրած ձվերը, ծու դնել
 Ծերք (մի) - ծեռք
 Ծերքի (ծրքի) - առաջվա
 Ծեփել - խփել, հարվածել
 Ծեք(ին) - վաղ առավոտյան, այգ, այգաբաց,
 լուսաբաց
 Ծըխծըխորել - ծախծխել, վաճառել
 Ծըլկալ - կերածը, կուլ տվածը հետ բերել
 Ծըմծըման - կաթիլ-կաթիլ հոսող ջուր
 Ծընկաթուխ - սաքի վրա վատ թխված հաց,
 երբ կրակը ուժեղ չի լինում, և հացը
 սմբում ու կիսսեփ է մնում
 Ծըրտօղող - վատ լվացված, բառացի՝ ծեր-
 տով ողողված
 Ծըվան - ձվեր
 Ծիլի - ածելի
 Ծիլիկո (ծիկ անել) - երբ մեկին տեսնելիս
 կամ երեսխային ծիկ են ասում և թաքն-
 վում, ուշադրությունը գրավելու հա-
 մար
 Ծի՛ն - ծյուն
 Ծի՛նգի - պղնձե փոքր կաթսա

Ծանկ - անտառի խիտ, ստվերոտ, մութ ու խոնավ տեղը
 Ծիբ-ծիք անել - բաշքշել
 Ծմեռնիան ըլել - ձմեռը անց կացնել
 Ծնգնդհար - մինչ ծնկները
 Ծովյան - կայծակ
 Ծոյր - ծոր
 Ծրեմա (ծրեմա) - պատճառով
 Ծու - ծու
 Ծուկ անել - թոցնել
 Ծուկ ըլնել (ըլել) - 1. բարձրանալ, 2. վեր թռչել
 Ծուկ - ծուկ
 Ծուռորը տընել - ծնկի իջնել
 Ծուկ - ծուկ, գործվածքի եզրից կախված գունավոր կամ միագույն թելերի փնջիկ

Կ

Կաբինկա (ռուս. кабина) - խցիկ (ավտոմեքենայի)
 Կազ մանել - շերամի բոժոժից նուրբ մետաքսաթել մանել
 Կալ - ցորենը կալսելու տեղ
 Կալիդոր (ռուս. коридор) - միջանցք
 Կալնել - բռնել
 Կակոդ (կակոդ) - փափուկ
 Կակրազ (ռուս. как раз) - իսկը, հենց իսկը
 Կաղափար - գաղափար
 Կամանդեր (ռուս. командир) - հրամանատար
 Կամիսիա (ռուս. комиссия) - հանձնաժողով
 Կամպանիա (ռուս. компания) - ընկերախումբ
 Կանավ (ռուս. канавы) - ջրանցք, առու, խրամ
 Կանյուշնի (ռուս. конюшня) - միանոց, ախոռ
 Կանսերվա (ռուս. консервы) - պահածո
 Կանցագրութիւն - կենսագրություն
 Կանցիլար (ռուս. канцелярия) - գրասենյակ
 Կաշիլոկ (ռուս. кошелек) - տոպրակ, պայուսակ, քսակ
 Կապիտան (ռուս. капитан) - նավապետ
 Կապրիզ (ռուս. капрыз) - քնհաճույք, քնահաճ
 Կառած (կառչել) - վառած, վառվել
 Կաս (ռուս. касса) - դրամարկլ

Կաստում (ռուս. костюм) - տղամարդու և կանացի զգեստի համալիր (պիջակ և տաբատ, ժակետ և կիսաշրջագգեստ)
 Կաստրուկկա (ռուս. кастрюля) - կերակրի կարթա
 Կատեգորիա (ռուս. категория) - կարգ, տեսակ, որակավորում
 Կատվենի - կատուներ
 Կարավաթ (ռուս. кривая) - մահճակալ
 Կարդաշ - ընկեր
 Կարկաժ (կըրկաժ) - գանգ, գլուխ
 Կարող-ծևող - դերձակուհի
 Կարտ - խաղաթուղթ
 Կարտի տալ - թղթախաղ խաղալ
 Կարտոփ (կարտոֆկա) - կարտոֆիլ
 Կել - գայլ
 Կեծան - կածան, արահետ
 Կեղամեչ - գյուղամեջ
 Կեղորանք - գյուղերը
 Կենդ-կենդ - մեկ-մեկ
 Կենդու - միայնակ
 Կեշ - 1. վատ, 2. տգեղ
 Կեսոր - սկեսոր
 Կետ անել - ուրախությունից թռչկոտել, գարեցանք, երբ անասուններից ձմեռվանից հետո դաշտ են հանում, անասուններն սկսում են խելահեղ վազվզել
 Կետի լաշը - գետի ափը
 Կեցնել - հագցնել
 Կըլավել - մայել
 Կըլխամեռ - գլուխը մեռած (անեծք)
 Կըլըխկոնծի - գլուխկոնծի, գլխի վրայով շրջվել
 Կըլխի ըլել - գլխի ընկնել, կռահել
 Կըլուել - փաթաթել
 Կըլովիլ - ոլորվելով գլորվել
 Կըծղած (արտ) - գերհասունացած
 Կըլըհան ըլել - կապից արծակվել
 Կըռցնել - վառել
 Կըրանդ (ռուս. крап) - ծորակ
 Կըրընգնիք - կրունկներ
 Կըրըփալ - հարավածից առաջացած խուլ ձայն, թրխկոց
 Կըրճաղաք - կարճ, շրջանցիկ ճանապարհ
 Կըցնել - հագցնել
 Կիստիկ (ռուս. кусточка) - վրձին, վրձնիկ

Կիտուկ - կույտ
 Կից (մի) - բուռ
 Կլապան - փոքրիկ բնակելի շինություն,
 տնակ, հավաքուն
 Կլեկել - կլանել, անագի բարակ շերտով ա-
 մանները պատել
 Կլենտ (ռուս. клент) - մշտական հաճախորդ
 Կլուբ (ռուս. клуб) - ակումբ
 Կյոզ - գազ, երկարության չափ՝ 1,12 մ
 Կյոթա - գաթա
 Կյոթի - գարի
 Կյարունքահան անել - ծնեռը դուրս բերել,
 անց կացնել, հասցնել գարուն
 Կլյուխը եղել - համոզել, թլամորել
 Կլյուխը վե տնել - կենակցել
 Կյոմ - գոմ
 Կյոմեշ - գոմեշ
 Կյրեզմանուտ - գերեզմանատուն
 Կլվազան - գավազան
 Կյուշ - փայտի միակտոր, մեջը փորված կլոր
 աման
 Կյուրկուրըցնիլ - 1. առանց արտասուքի լացի
 ծայր հանելով լաց ձևացնել, 2.
 տրտնջալ
 Կնյազ (ռուս. князь) - իշխան
 Կոթավոր (կըթավոր) - թավա
 Կոլ - պարանոց, վիզ
 Կոխտա - կոկիկ, հավաք
 Կոխ փռնել - ըմբշամարտել
 Կոկալ (կոկոլ) - փայտից և ճյուղերից պատ-
 րաստված ժամանակավոր կացարան
 Կոկղա (կոկղալ) - անշուք՝ խղճուկ տնակ,
 խրճիթ, քողտիկ, հյուղակ
 Կոճի - վեգ
 Կոմբալ - մահակ, դագանակ
 Կոնախ - տես Դոնաղ
 Կոնդ - ոտքից, ձեռքից ընկած, անդամալույծ
 Կոնդիկորմ (ռուս. комбикорм) - խտացված
 կեր անասունների համար
 Կոնյե - գոնե
 Կոնչոլ - չոր հացով պատրաստվող ազգային
 ճաշատեսակ
 Կոնուխ (ռուս. конюх) - ձիապան
 Կոշտել - կոպտել
 Կորմ (ռուս. корм) - կեր, անասնակեր

Կորմը տալ (կորմիտ անել) (ռուս. кормить) -
 կերակրել
 Կյորտ (կյորտ) - գորտ
 Կորտոփ անել - կուլ տալ, կլանել
 Կպըհան ըլել - կապից ազատվել
 Կռիկ - ագռավ
 Կռո - քրդերին և արևմտահայերին տրվող ար-
 համարիական անուն
 Կվադրատ (ռուս. квадрат) - քառակուսի
 Կվարտիրա (կվարտիրըբեր) (ռուս. кварта-
 ра) - բնակարան
 Կտրկիան անել - ոչխարի հոտը ցրել՝ մասերի
 բաժանել
 Կտուվան - նույն տեղը մի քանի անգամ հար-
 վածել
 Կրախ - տես Դրաղ
 Կրավաթ (կըռավաթ) - տես Կարավաթ
 Կրիշա (ռուս. крыша) - տանիք
 Կրճաղաք - կարճ, կարճառոտ
 Կրուգոմ նստել - չորս բոլորը, շուրջանակի
 նստել
 Կուբո - դագաղ
 Կուգով (ռուս. кубов) - ավտոմեքենայի թափք
 Կուլա - կավե փոքր ջրաման
 Կուլկուլատիլեն - կուլ տալով, կլանելով
 Կուխնի (ռուս. кухня) - խոհանոց
 Կուկլա (ռուս. кукла) - 1. տիկնիկ, 2. տիկնիկի
 պես սիրուն
 Կուղ - տրեխի եզրերին քաշված կաշվե երիզ
 Կուճուր - փոքրիկ
 Կունդ (կունդ) - 1. գլուխ, 2. գունդ
 Կուշտ (կշտին) - մոտ
 Կուչկա (ռուս. кучка) - կույտ, կիտուկ
 Կուչ կյալ - 1. կծկվել, 2. թաքնվել
 Կուռ (կռան) - կողմ
 Կուտոկ (ռուս. кусок) - կտոր, պատառ
 Կուտապ-կուտապ անել - 1. օղակ-օղակ ոլոր-
 վել, 2. ցավից ոլորվել, գալարվել

3

3աբգա (ջիլբանդ) - տոպրակ, կտորից կար-
 ված պայուսակ, որը կախում են ուսից
 3ադաղ (հղաղի) - ժամանակ, պահ
 3ազիր - 1. ներկա պահին, ներկա վիճակում,
 2. ի դեպ, ժամանակին, պատրաստ

Գնացիք լինել - պատրաստ լինել
 Գնացիք գալ - գլխի ընկնել, կռահել
 Գնալ (ահվալ) - վիճակ, որպիսություն
 Գնալու ըլի - արժանի լինի
 Գնալքաթ - երևի, գուցե
 Գնալից-հըրձայթից քցել - ուժասպառ անել
 Գնալ - աշխատանքի վարձ
 Գնալը առնել - վարձը ստանալ
 Գնալիցը (չ)կյալ - 1. զսպել, խեղճացնել, 2. ըստ արժանվույց պատժել
 Գնալ անիլ - խաղալ
 Գնալող - խաղող
 Գնամա - բաղնիք
 Գնաման - հենց նույն
 Գնամին - նույն, այն նույն
 Գնալքաթ - արհեստակցական միություն, խմբավորման անդամ
 Գնալ տեղ - բաց, ազատ տեղ
 Գնալք - 1. բակ, 2. շինություն
 Գնալի - ափսոս
 Գնալի - հայելի
 Գնալան - անասուն
 Գնալքել (հաճաք) - 1. մարել, 2. մեռնել
 Գնալ - շունչ, շունչ քաշելու ժամանակամիջոցը
 Գնալը կտրել - շունչը կտրել, հոգնել
 Գնալ - աներ
 Գնալի - շունչ
 Գնալստարան - գերեզմանատուն
 Գնալ ու հաճախը կտրվել - շունչը կտրվել, շնչարգել լինել
 Գնալքել - մեռնել
 Գնալի կյալ - առաջանալ, դուրս գալ
 Գնալք - կարոտ
 Գնալքաթ - հավաքած կաթի սերը, որից կարգ են պատրաստում
 Գնալ տալ - 1. ահազանգել, 2. օգնություն կանչել
 Գնալ - 1. պիղծ, կեղտոտված, ապականված, 2. կեղծ մարդ
 Գնալորդա - անընդհատ
 Գնալիք - հիմար, պարզամիտ
 Գնալ-մաց անել - ճաշել, ուտել
 Գնալի - պոչ
 Գնալ - հալ

Գնալի - սրունքները փաթաթելու երկար կտորաշերտ, սոնապան
 Գնալքետ - հետ-հետ
 Գնալքընգին - կրկնակոխ
 Գնալք - երինջ
 Գնալքա (հեյվաքա) - ահագին, մեծ
 Գնալ - բոլիչ
 Գնալ - դեռ, դեռևս
 Գնալիք - ծերունի
 Գնալիք - 1. ուրվել, 2. ճանապարհը փոխել
 Գնալքել - հաշվել
 Գնալքել (հնդդել) - ընտրել, ջոկել, մաքրել
 Գնալքել - միջև
 Գնալքոց - հավանոց
 Գնալք - ավազակ
 Գնալքաթ անել - շտապել
 Գնալքաթ տալ - արագ, գլխապատառ գնալ, հապճեպ
 Գնալքաթիլ - հորանջել
 Գնալ - թող
 Գնալ անել - թողնել
 Գնալ ըլել - 1. քսի տալ, 2. հարձակվել, վրա տալ
 Գնալ - հենց, ոնց որ
 Գնալիք - ուրիշ, թեքել
 Գնալքել քցել - թաղել
 Գնալ - հորովել
 Գնալ - այստեղ
 Գնալք - ավազան, քրավազան, քրամբար
 Գնալ (հեյվել) - միջև
 Գնալ (հեյ) - ահա
 Գնալքաթիլ - տես Գնալքաթիլ
 Գնալ (օցի) - թանկարժեք քար՝ ակունք, որ իբր օձը խաղացնում է, կամ լինում է օձի թագավորի գլխին
 Գնալք - ուլունք
 Գնալք (հունալք) - 1. հնարամիտ, ճարպիկ, 2. շնորհք, կարողություն
 Գնալքալք (հուրի-մալք) - գեղեցկուհի, հրեշտակագեղ կին, հրեշտակ
 Գնալքիքի - հավերժահարս
 Գնալք - բերանից դուրս եկող գոլորշին
 Գնալ անել - վերջը տալ, վերջացնել
 Գնալ տալ - սեղմել

Չիյա - հորեղբայր

Ղ

Ղադամ(ն) - չափ

Ղռդռը - չափ

Ղաղը - արժեք, հարգ

Ղաղըն անել (ղաղը) - արժեք, պատիվ, գնահատել, արժեքավորել

Ղազ - սազ

Ղազանոց - սազանոց

Ղազարած - սազարած, սազեր պահող

Ղազի - դատավոր

Ղազմա տալ - քաղհանի ուրագով՝ թոխրով բանջարեղենի հողը փխրեցնել

Ղաթ (ղաթըմ) - շերտ, շերտերի միջև

Ղաթտանի - 1. բազմաշերտ, 2. ըստ ժողովրդական ծածկախոսության՝ կանացի սեռական օրգան

Ղալ - ցանկապատով շրջափակված բակ՝ տավարը, ձիերին պահելու համար

Ղալա - բերդ, ամրոց

Ղալաթ - սխալ

Ղալք - կեղծ, խարդախ

Ղալիք - կաղապար

Ղալմաղալ - խառնաշփոթ, աղմուկ-աղաղակ

Ղաիրաքաշ - զայրույթը, բռնությունը, նազը տանող

Ղահրել - զայրանալ, կատաղել, բռնանալ

Ղանմազ - բանասրկու, խոսք տեղ հասցնող, բանբասկոտ

Ղամիշ - եղեգ

Ղամշի - մտրակ

Ղայրի (ղայրա) (էն) - 1. այնպիսի, նման, 2. ձև, տեսակ

Ղայիմ - ամուր

Ղանչաք անել - աղաչել

Ղաշ - ձիու թամբի հետևի կամ առջևի վեր ցցված մասը

Ղաշավ - ամասուններին մաքրելու և սանրելու գործիք

Ղաշխա - ճերմակագլուխ, սպիտակավուն

Ղաշաղ - ավազակ

Ղառաղուռեն պատել - վատ, արգահատելի մարդկանցով կամ գիշատիչներով շրջապատվել

Ղառընմիշ ըլել - նեղվել

Ղառին - 1. մորթի, 2. փոր, ստամոքս

Ղառին-մառին - մորթի, կաշի

Ղասաք - մսագործ

Ղաստի - դիտմամբ

Ղավուրմա (ղաուրմա) - Իր հյուրով և յուրով լավ եփված միս, որը կալի ամաններով՝ յուրը վրան լցրած պահում էին ձմռան համար

Ղարալքի - մամխենի

Ղարաղաճ դառնալ - բառացի՝ սևահոնք,

1. սևերես դառնալ, 2. սև բարդի (ծառատեսակ)

Ղարա-դուշ - արծիվ

Ղարանլուխ (քշեր) - չափազանց մուր, խավար, ականակիր, խավարչտին գիշեր

Ղարավաշ - սպասուկի

Ղարաուկ (ղըրավուկ) - պահակ

Ղռքել - ուղարկել

Ղարիք - օտար, օտարական, պանդուխտ

Ղարդու - եղեգ

Ղափան - կշեռք

Ղաքին - առաջը

Ղբուկ - պատյան

Ղդաղան ծեմ - ազնավային ձայն

Ղըլըլացնել - ցավից, վշտից անորոշ ձայներ հանել

Ղըմալթի - մեծ, փայտի կոթով սեղանի դանակ

Ղըմշկուտ - եղեգնուտ

Ղընարա-ղընարա (կտորել) - շերտ-շերտ կտրել

Ղընթըղղա - սանձ

Ղըջըղը անել - աղմուկ

Ղըսմաթ - 1. հաջողություն, բախտ, 2. ճակատագրորեն հասանելիք բաժին

Ղըրղորթուր - 1. քոստ, քոս ընկած, 2. քոստ անասուն

Ղըրմզի - կարմիր

Ղիամաթ - 1. սաստիկ ցուրտ, 2. աղետ, ահեղ դատաստան

Ղիմիշ անել (չանել) - ափսոսալ

Ղին - պատյան

Ղինգ - եղունգ

Ղի տալ - ծայն տալ
 Ղլմղալ (ղըլմղղալ) - աղմուկ-աղաղակ
 Ղնշկուտ - եղեգնուտ
 Ղնթրղա - սանձ
 Ղորին - բլրապատ հողակտոր, երկու սարի
 միջև ընկած գոգավոր տարածություն
 Ղոլ - կողմ
 Ղոլան - խոսք
 Ղողոշ - անշնորհք լիքը, չափից ավելի լիքը
 Ղոնաղ (ղոնախ) - հյուր
 Ղոնաղ անել - հյուրասիրել
 Ղոնախատուն - հյուրատուն
 Ղոշուն - բանակ, զորք
 Ղոչ - խոյ
 Ղոչաղ - քաջ, կտրիճ, ճարպիկ
 Ղոչղութին - քաջություն
 Ղոջա - տես Գոջա
 Ղորթ - ճիշտ, ճշմարիտ
 Ղորող - արոտավայրի արգելոց
 Ղսմաթ - տես Ղըսմաթ
 Ղրախի - բարդի
 Ղրաղ - 1. կողմ, 2. եզր, ափ, 3. կողք
 Ղրգել - ուղարկել
 Ղրողչի - արգելանոցի հսկիչ, պահակ
 Ղու անել - ճանապարհել, ուղարկել
 Ղու(յ) ըլել - ճանապարհվել
 Ղուբա - դագաղ
 Ղուբուկ - թրի պատյան
 Ղուզղուն - արծիվ
 Ղութիկ - սնդուկ
 Ղուլան - երեք տարեկան ործ ձի
 Ղում - ավազ
 Ղումաշ - կերպաս, մետաքս
 Ղունջ (թյունջ) - անկյուն
 Ղուշ - թռչուն
 Ղուրան - մահմեդականների սուրբ գիրքը
 Ղուրբան - մատաղ, զոհ

Ծ

Ծաթ-ճաթ ըլել - ճաքճքել
 Ծալա - թփերով ու ծառերով ծածկված ճահ-
 ճուտ գետեզր
 Ծաիր - ճախարակ
 Ծաղաց - ջրաղաց
 Ծանգ - ճանկ, ձեռք

Ծանգը քցիլ - ձեռք բերել
 Ծաշ տառնալ - կեսօր
 Ծար - 1. դեղ, բուժամիջոց, 2. միջոց, հնարք,
 3. թույն
 Ծարթըխուր անել - ջարդել, փշրել
 Ծաթթըփշուր անել - ջարդել
 Ծաթթված - ջարդված, կտրված
 Ծեպռել - անխնա պոկոտել
 Ծըլռտել - ջլատել, ջլերը կտրտել
 Ծըլել - հալածել
 Ծըխավիլ - ցախավել
 Ծըղել - ճեղքել, մեջտեղից կիսել
 Ծըղլամիշ անել - ճղատել, երկու կես անել
 Ծըրըֆոր (ծըրֆոր, ճըրահոր) - ջրհոր
 Ծըրի իրեսին քյնալ - ծայրահեղ աղքատ լինել
 Ծիթ - ողկույզ
 Ծիժ - երեխա
 Ծիտ - վիզ
 Ծիտ անել - գրկել
 Ծղել - փախչել
 Ծղեմ-ճղեմ անել - ճեղքել
 Ծղրտովի - փայտի ճղատած կտոր, մեծ տա-
 շեղ
 Ծոթ - 1. կտոր, 2. գործվածք, հագուստի կտոր
 Ծոթ-ճոթ ըլել - ճաքճքել
 Ծոթուկոտոր անել - մաս-մաս անել, կտրտել
 Ծուկ - առանձին
 Ծրքճրքալ - պայծառ լույս արծակել (լուսինը)
 Ծուլել - ջուլել
 Ծուխտ - զույգ
 Ծումթ - հողակոշոտ
 Ծուտըկալել - երեխաներ ունենալ
 Ծուրը մաղվել - սարսափել

Ս

Մագազին (ռուս. магазин) - խանութ
 Մադարնին կտրել - հույսները կտրել, շփո-
 թության մեջ ընկնել
 Մաղյան - եգ ձի
 Մազա - աղանդեր
 Մաթը-մութը կտրել - շունչը կտրել
 Մալա - որմնադիրի սվաղող գործիք, ծեփիչ
 Մալադե (ռուս. молоток) - 1. կտրիճ, 2. կեց-
 ցե

Մալձամիշ ածել - 1. աղեկտուր լաց լինել,
տանցվել

Մախաթ - մեծ ասեղ

Մահալ - 1. մահանգ, 2. շրջան

Մահանա - պատճառ, առիթ

Մահրըմ - զուրկ, զրկված

Մանրում - զրկված

Մանրուն - 1. խաբված, նենգված, 2. անպետք

Մամենտալնի (ռուս. моментально) - անմի-
ջապես, վայրկյանաբար

Մայլա - թաղամաս, թաղ

Մանալ - իմանալ, լսել

Մանգզիլ (մանգզիլ) - 1. ճանապարհ, 2. կյան-
քի ճանապարհ

Մանեթ - ռուբլի

Մաշիկ - տնային կոշիկ

Մաշինա (մաշին) (ռուս. машина) - ավտոմե-
քենա

Մաշուր - հայտնի, նշանակ, պարզ

Մաշրոք - հայտնի, նշանավոր

Մաջալը կտրել (մաջալ) - 1. ժամանակ գտնել,
անպատեհ առիթ, 2. հնարավորութե-
լուն, պատեհ առիթ

Մասըրքի - մասրեմի

Մալախաթ անել - խորհրդակցել, զրուցել

Մալսա (ռուս. macca) - ամբոխ, բազմություն

Մավի - բաց կապույտ

Մատերյալ (ռուս. материал) - 1. մատնագիր,
2. նյութ, հումք, կտոր

Մատոռ (ռուս. мотор) - շարժիչ

Մարմք - 1. աշուղների ներկայացում, 2.
հանդիսություն

Մարիֆաթին - ընդունակ, ճարպիկ, ձեռներեց

Մարջ - գրագ

Մարջ կյան - գրագ գալ

Մելիցա (մելլցըքեր) (ռուս. мушкетер) - մի-
լիցիոներ, ոստիկան

Մեծըհան - մեծավարի

Մեյդան - բաց տարածություն, հրապարակ

Մեյիդ - դիակ

Մեշաբեկի - անտառապետ

Մեշոկ (մեշոք) (ռուս. мешок) - պարկ

Մեր ածել - կոճկել

Մերին - անտառ

Մըթիք - մի քիչ

Մըլըղոնդի (մալաղոնդի) - տնփեսա, ունեց-
վածքի վրա գնացող

Մըխելախ - մի ահագին, բավականին

Մըխկիտ - լաց, նեղություն

Մըկրատել - 1. մկրատով կտրել, 2. ձեռքի
շարժում, որ ցույց է տալիս մկրատի
կտրելը

Մըհանա անել - պատճառ բռնել

Մըհէլ - մեկ էլ, հիմա էլ

Մըշմոշին տալ - 1. հագիվ տեսնել, նշմարել,
2. խորհափել

Մըլընգըմ չի - ծայն չի հանում, չի շարժվում

Մըսըհաթ անել - խորհուրդ անել, խորհրդակ-
ցել

Մըսուրու - ահագին, շատ

Մըթթթի - պղծմե կլոր աման

Մըթթասեղ - մախաթ

Մթամ (մթթամ, միթոմ) - իբր թե

Մթիք - տես Մըթիք

Մի բաշ - մի պահ

Մի դյուն - մի անգամ

Միլլեթ (միլլաթ) - ժողովուրդ, ցեղ

Մի կենդ - միայն

Մի հանգով - մի կերպ

Մի հանք անել (մի հանքով) - խորամանկորեն
ոչնչացնել, խորամանկորեն գործը
գլուխ բերել

Միննաթ անել - 1. բարերարություն, լավութե-
լուն անել, 2. երախտագետ լինել

Մինուտ (ռուս. минут) - րոպե

Միչատար - տարողունակ

Միչկել - միմչև

Միուժեկ (ռուս. вместе) - տես Նեուժեկի

Մխելի - 1. մի քիչ, 2. բավականին

Միար - համար

Միել - տես Մըհել

Մղդսի - երուսաղեմ ուխտ գնացած քրիստոնե-
յա, մահտեսի

Մնչել - միմչև

Մոգարած - հորթարած

Մոգածած - գոմեշի երկու տարեկան արու
ծագը

Մոթալ - ոչխարի մորթուց պատրաստած
պարկ, որի մեջ պահում են պանիր և
քամած մածուկ

Մոլլա - իսլամի հետևորդ, հոգևորական

Մոծուկ - թարախապլար
 Մոխտաջ - 1. կարիքավոր, ինչ-որ բանի կա-
 րոտ, 2. կախած լինել, կախածութ-
 յուն, կախում
 Մոմենտ (ռուս. момент) - պահ, վայրկյան,
 ակնթարթ
 Մորմոնջ - մրջյուն
 Մրթուզ - մռայլադեմ, խտակրոն
 Մուղաթ - զգույշ
 Մունդռիկ - 1. կեղտոտ (պարսավանք), 2. ա-
 մազնիկ
 Մունմաթ - 1. ողորմածություն, գթասրտութ-
 յուն, 2. երախտագիտություն
 Մուշտարի - հաճախորդ
 Մուրազ - իրծ, ցանկություն, նպատակ
 Մուրտառել (մուրտառ) - կեղտոտել, պիղծ,
 ամնաքուր

3

Յաբախտ - ըստ բախտի, որևէ բան ճակա-
 տագրի քմահաճույքին թողնել, պա-
 տահական
 Յադ - օտար
 Յաթադ - մակաղատեղի, մակաղել
 Յալ - 1. բաշ, 2. բարծունք
 Յալլա - բացականչություն ճանապարհ ընկ-
 նելիս
 Յախա - օծիք
 Յախա թափիլ - օծիքն ազատել
 Յախա կտրել - օծիքը բռնել
 Յադիր - վերք
 Յադլուդ - թաշկինակ
 Յադուլ - թույն
 Յաման - 1. շատ լավ, արտակարգ, այ թե ինչ-
 պիսի (հավանություն տվող), 2. վատ,
 արգահատելի (անարգական իմաս-
 տով)
 Յայլուխ (աղլուխ) - գլխաշոր
 Յան (եմ) - կողմ
 Յանալամիշ ըլել - ուղղվել դեպի ինչ-որ բան
 Յանա-յանա անել - դես ու դեն ընկնել, տար-
 բեր տեղերում փնտրել
 Յաշիկ (ռուս. ящик) - արկղ
 Յավաշ - սպախիր

Յավիտցա ըլել (ռուս. явисься) - ներկայա-
 նալ
 Յարա - վերք
 Յարաբ - արդյոք
 Յարալու-փարալու - վիրավոր
 Յարադ - զենք
 Յարմուրկա (ռուս. ярмарка) - տոնավաճառ
 Յափնջի - թիկնոց, այծենակաճ
 Յեդ կյալ - ուշքի գալ
 Յեդըպատառ - հացի կտոր, որի վրա կարագ է
 քսված
 Յեշամիշ ըլել - արժանանալ
 Յերմիշ անել - հաջողացնել, կատարել, գլուխ
 բերել
 Յըրալու - վիրավոր
 Յիար - թամբ
 Յշիլ (յաշել) - նայել
 Յոլա քյնալ - 1. մի կերպ գոյությունը պահպա-
 նել, 2. համակերպվել, հաշտ ապրել
 Յոխտուր - չկա, չլինել, գոյություն չունենալ
 Յոնջա - առվույտ
 Յորդան-դոշակ - վերմակ-ներքնակ, անկողին

Ն

Նաժմատ անել (ռուս. нажмать) - ճնշել
 Նալ - պայտ
 Նալնել - պայտել
 Նախադու - նախաճաշարան, խորտկարան
 Նախալնի (ռուս. нахально) - անպատկառո-
 րեն, անամոթաբար
 Նախրչի - տավարած, նախրապան, խոշոր
 եղջերավոր անասուններ պահող
 Նաղդ (նաղդի) - հաստատ, կանխիկ, պատ-
 րաստի, առկա
 Նաղլ - զրույց, հեքիաթ, պատմություն
 Նամարդ - տմարդի, ստոր մարդ
 Նամուս - պատիվ
 Նաչալնիկ (ռուս. начальник) - պետ
 Նաչար - խեղճ
 Նասիր - բախց, հեքիաթ, վիճակ
 Նասլ (ասլ) - 1. ազնիվ, ազնվագրած ծագում,
 2. ցեղ, տոհմ, 3. սերունդ
 Նասկի (ռուս. носки, носок) - կիսագուլպա
 Նառդվան - աստիճան, սանդուղք
 Նաֆար - հոգի, շունչ

Նեուժելի (ռուս. нейжел) - միթե, իսկապես
 Նըչարվել - խեղճանալ
 Նիաթ - չար աչք, չար հայացք
 Նհենց - այնպես
 Նղավել - ուշաթափվել
 Նյութ կյանք - ուշքի գալ
 Նոբաթ - հերթ
 Նոբաթչի - հերթում գտնվող, իր հերթին սպա-
 սող մարդ
 Նոխտա - սանձ
 Նով - 1. փայտե կամ քարե գուռ աղբյուրների
 առջևում՝ ամասուններին ջրելու հա-
 մար, 2. փայտե խողովակ, որով ջուրը
 հոսում և լցվում է ջրաղացի անիվի
 վրա
 Նորաքիսա - նոր հարստացած, նորաքսակ
 Նոքմար (նյոքմար) - ծառա

Շ

Շագ (ռուս. шар) - քայլ
 Շալ - գլխաշոր
 Շալոն - էշելոն
 Շախշիյաթ (շաղշիյաթ) - կարևոր անձ, ան-
 հատ
 Շահատ - 1. շահ, օգուտ, 2. վկա
 Շահաթ - քաղաք
 Շահի - դրամական միավոր, մանր մետաղադ-
 րամ՝ 5 կոպ. արժողությամբ
 Շահ չըխտի - շահը գործից դուրս եկավ
 Շաղ հընցնել - ցրիվ գալ
 Շամ - մոմ
 Շամդան - մոմակալ
 Շանջու - փորագրավ
 Շանց տալ (չիանց տալ) - ցույց տալ, մատ-
 նացույց անել
 Շաշ - հիմար, գիծ
 Շաշկա (ռուս. шашка) - սուր, թուր
 Շաշվել - գժվել, ցնորվել
 Շառ - փորձանք, վտանգավոր կացություն
 Շավթուլ - դեղձ
 Շարբաթ - օշարակ
 Շենլիզ - բնակավայր
 Շեպած քյնալ - նպատակաուղղված հապշ-
 տապ գնալ
 Շեք - երկու ոտքերի միացման արանքը

Շըլապկա - գլխարկ
 Շընըքուլ - շների կովտուք
 Շըֆաներկա (ռուս. шафоньерка) - հանդեր-
 ձապահարան, զգեստապահարան
 Շիբին (ռուս. шебен) - խճաքար
 Շիդակ - ճշմարիտ խոսք
 Շինել (ռուս. шинель) - զինվորական վերար-
 կու
 Շիշ - շամփուր
 Շիջիմ - պարան
 Շիվան - ողբ, սուգ
 Շիրինլըղ - անուշեղեն, քացրավենիք
 Շլինք (շըլինք) - վիզ
 Շկափ (ռուս. шкаф) - պահարան
 Շկոլ (ռուս. школа) - դպրոց
 Շհանց տալ - ցույց տալ
 Շիու - շվի
 Շոլարթ - շերտ
 Շոկերք - շողբ
 Շոքիարել - թափահարել, թափ տալ
 Շմալ (բոյ) - 1. բարձրահասակ, 2. մատաղա-
 հաս
 Շորտի տալ - մտրակել
 Շոշ (ռուս. шоще) - խճուղի, ճանապարհ
 Շոֆեր (ռուս. шофёр) - վարորդ
 Շչոտ (ռուս. счётом) - հաշիվ
 Շափկա (ռուս. шашка) - ծամկալ, կոշկակա-
 րի հատուկ տեսակի մանր մեխ
 Շալոն (ռուս. шалон) - լրտես
 Շվաք - սովեր
 Շուլուղ-մուլուղ - կատակ, սիրախաղ
 Շուխուռն ընգնել - խուճապի մատնվել
 Շուշա - ապակի
 Շուստրի (ռուս. шустры) - կայտառ, արա-
 գաշարժ, ճարպիկ

Ո

Ոռ-ռու կյանք - հետ-հետ գալ
 Ոռից-կըլխից ընգնել - սաստիկ հարբել
 Ոսկիքաքուլ - ոսկեմազ, ոսկե մազափունջ,
 խոպուպ
 Ոստ - իլիկի վրա փաթաթված թելը
 Ոտը դեմ տալ - համառել, իր ասածը պնդել
 Ոտնաման - կոշիկ
 Ոտն անել - կանգնեցնել, դադարեցնել

Ուոնավորվել - ուռքի ելնել, կարողանալ քայ-
լել

Որց - 1. արու, 2. խոյ

Որցակ - աքաղաղ

Որվիվների - որբկայրի

Ուփշըմ (ռուս. в обшем) - ընդհանրապես, ընդ-
հանուր առմամբ

Չ

Չադիր - վրան

Չաթան - եղեգ

Չաթել - կապել

Չալ - խատուտիկ, գույնզգույն

Չալիկ - կորագլուխ ձեռնափայտ

Չախ - ժամանակ

Չամադան (ռուս. чамодан) - ճամպուկ

Չամբաթ անել - 1. կլոր, 2. կլորացնել

Չայ (ռուս. чай) - թեյ

Չայչիխանա - թեյարան

Չանա - կզակ, ծնոտ

Չանգ - 1. մառախուղ, մշուշ, 2. ճանկ

Չանգալ - 1. կարթ, կեռ, 2. պատառաքաղ

Չանթա - կտորից կարված կամ գործված
տոպրակաման հովվական պայու-
սակ, որ ունե են գցում

Չանք - միայն

Չառլամիշ - անուղղելի

Չաթթ - կաշաղակ

Չարխի դազդան - մեծ կաթսա

Չարդար (կետի) - հորձանուտ (գետի), գե-
տեզր

Չարչի - մանրավաճառ

Չարսու - 1. շրջանակ, 2. քառատաշ` քառա-
կող գերան, 3. զանազան կառուց-
վածքներում լայնակի գցվող գերան

Չափար - ցանկապատ

Չաքմա - երկարամիտ կոշիկ

Չաքուն - մուրճ

Չեթվեր - տարողության չափի միավոր (մեկ
քառորդ)

Չեմուռն անել - մեծել

Չերեսչուր (ռուս. чересчур) - չափազանց

Չեփիչ - մինչև մեկ տարեկան այծ

Չըզլադին անել - վրա թռչել, չտապել, աճա-
պարել

Չընգչընգուտ (քար) - անհարթ, սուր եզերերով
Չընել - անհող ման գալ, թափառել
Չըփըրտակ (չափար) - փշից պատրաստված
ցանկապատի տակ

Չըփլախ - տկլոր, մերկ

Չըքել - մինչև

Չիմ - բոլորը

Չիշմիշ ըլած - փքված, ուռած

Չիրքի - աչքաբաց

Չիրքին - տգեղ, ավելորդ, փչացած

Չոբան - հովիվ

Չոբան-չոլուղ - հովվի ընտանիք, կին և երե-
խաներ

Չոլ - վայրի, ամայի տեղ, դաշտ

Չոլախ (չոլխին տալ) - կաղ, կաղալ

Չոլուղ - 1. ամայի տեղ, տարածություն, 2.
վայրի

Չոմբախ - մահակ

Չոչուլախ մարթ - անլուրջ, մանկամիտ

Չովորած - անասնավաճառ

Չոտկ (ռուս. щетка) - խոզանակ

Չորտ սնիմ, դավայ (ռուս. чѳрт с сум, да-
баи) - սատանան իր հետ, տուր

Չոփ - չոր շյուղ` փայտի կտոր

Չոփ քցել - վիճակ գցել

Չվան - պարան

Չվել - մինչև

Չրամիշ ըլել - գրկաբաց առաջ նետվել

Չուբ - արոր

Չուբչի - արորը քշողը, հերկողը

Չուլքի (ռուս. чулок) - կանացի գուլպա

Չուխա - տղամարդու երկար վերնագգեստ

Չու-չուշտ - շուտ-շուտ

Չքել - մինչև

Պ

Պադավատ անել (ռուս. подавать) - մատու-
ցել

Պադարկա (ռուս. падарок) - նվեր

Պադոշ (ռուս. подоса) - կոշկատակ, կոշկա-
տակի կաշի

Պադվալ (ռուս. подвал) - նկուղ, ներքնատուն

Պադվող (ռուս. подвоя) - ձիասայլ, երկծի
սայլակառք

Պաղորուկ անել (ռուս. под руку) - թևանցուկ անել

Պաժալըստա (ռուս. пожалуйста) - խնդրեմ

Պաժառ անել (ռուս. пожать) - հրդեհել

Պաժինք - բաժինք, օժիտ

Պալատկա (ռուս. палатка) - վրան

Պալտոն (ռուս. пальто) - վերարկու

Պախար - այծյամ, կխտար

Պան - փոս

Պանի - բահ

Պանհամ կյանք - առաջանալ, գոյանալ, ծնվել

Պամեշչիկ (ռուս. помешук) - կալվածատեր

Պամոշնիկ (ռուս. помощник) - օգնական

Պայոկ (ռուս. паёк) - մթերաբաժին, օրապահ

Պանիկա (ռուս. паника) - խուճապ

Պանջար - 1. եղինք, . բանջար, կանաչեղեն

Պաշի տակը - բլրալանջի տակ, տեսադաշտից հեռու մեկուսի վայր

Պաշինգա անել (ռուս. почитать) - վերանորոգել, կարկատել

Պաշինկա-մաշինկա (ռուս. починка) - վերանորոգել

Պաշկա (ռուս. пачка) - 1. տուփ, 2. կապ, փաթեթ

Պաշտոնի (ռուս. поётомный) - հարգարժան, պատվավոր

Պապա (պապաշա) - հայրիկ

Պապիրոզ (ռուս. папироса) - ծխախոտի գլանակ

Պասպորտ (ռուս. паспорт) - անձնագիր, ինքնությունը հաստատող փաստաթուղթ

Պատալոկ (ռուս. потолок) - առաստաղ

Պատառ (մի) - 1.մի քիչ, 2. կտոր

Պատ հնցնել - փաթաթվել

Պատճառավոր - հղի

Պատրոն - 1. կեսրար 2. հրացանի գնդակ

Պատ տալ - շրջանցել

Պարագիտ (ռուս. паразит) - մակաբույծ, պորտաբույծ, ծրիակեր, ուրիշի հաշվին ապրող

Պարախող (պըրախող) (ռուս. пароход) - շոգենավ

Պարիկենթան - բարիկենդան

Պարիկմախեր (ռուս. парикмахер) - վարսավիր

Պարկ (ռուս. парк) - զբոսայգի, պարտեզ

Պարտոնոյ (ռուս. портнон) - դերձակ

Պարուր - բարուր

Պացան (ռուս. пацан) - անապատան

Պել - զիծ, հիմար

Պել-պել ըլել - սաստիկ զարմանալ

Պեծ - այրվող փայտի շիկացած կտորները

Պեծաման - խնկաման

Պեծիկ - ճակատին նշան ունեցող անասուն

Պեմջակ (ռուս. педжак) - պիջակ, բաճկոն

Պեչենի (ռուս. печенье) - թխվածքաբլիթ, խմորեղեն

Պերթ - 1. բանտ, 2. ամրոց

Պզտիկ (պստիկ) - փոքր

Պըժանել - բաժանել

Պըլամիք (պլամիք) - բանալի

Պըլիթ - բլիթ, փոքր կլոր հաց, որը հատուկ թխում են փոքր երեխաների համար

Պըլիմոտ (ռուս. пилемот) - գնդացիր

Պըլպելած մոտիկ անել - շշմած, զարմացած նայել

Պըծպեծել - հոգ տանել, խնամել

Պըիի - սրածայր ձող, որն օգտագործվում է տարբեր նպատակներով, օրինակ՝ ցանկապատի մեջ, դաշտում խփում են գետնի մեջ և ձողից կապում արածող անասուններին

Պըճղի ծերով (պըճեղ) - ոտքի մատ, ոտքի ծայրով

Պընըցնել - աշխատեցնել, բանացնել

Պընջարկուտ - բանջարկուտ, եղնջաշատ տեղ

Պըռռնել - 1. բառաչել, 2. ցավից, վշտից անասնական ձայների հանել

Պըռռ - շրթունք

Պըռունգ - եգր

Պըրանվել - պառկել

Պըրաստին (ռուս. простыня) - սավան

Պիծ - բիծ, ապօրինի որդի

Պիծրիկ - փոքրիկ

Պլակատ (ռուս. плакат) - գրավոր հայտարարություն

Պլետեն (պլետ) (ռուս. плетень) - մտրակ, կաշեփոկ

Պլզցնել (պլզել) - աչքերը լայն բացել, չռել

Պլիթ - տես Պըլիթ
 Պլիմոտ - տես Պըլիմոտ
 Պլոտնիկ (ռուս. плотник) - հյուսն, ատաղձագործ
 Պլոր - ամործի
 Պիժմ կյձլ - առաջանալ, ի հայտ գալ
 Պիլինձ - կաթսա
 Պոդոնոց (ռուս. поднос) - սկուտեղ, մատուցարան
 Պոդոպիս (ռուս. подопыс) - ստորագրություն
 Պոզ - եղջյուր, կոտոշ
 Պոզատ - եղջյուրը կտրված
 Պոժոժ - 1. բոժոժ, 2. զանգակ
 Պոժոժ անել - 1. խաղ անել զնգզնգացնելով, 2. կատակել, 3. հակադրվել
 Պոլ (ռուս. пол) - հատակ
 Պոլկ (ռուս. полк) - գունդ, զորագունդ
 Պոլկա (ռուս. полка) - դարակ
 Պոլնի (ռուս. полный) - լիքը
 Պոլոզ - երկար, սրածայր
 Պոյեզ (ռուս. поезда) - զնացք
 Պոպոդնի - ընկուզենի
 Պովուր (պովեր) (ռուս. повар) - խոհարար
 Պոնջալա (պոնչալա) - բառաչելով
 Պոռշտի անել - համբուրվել
 Պռուկ - կարմուռ (հիվանդություն)
 Պտիտ կյձլ - պտտվել
 Պրանվել - պառկել
 Պրավիզա (ռուս. провизия) - պարեն, մթերք
 Պրիկազ (ռուս. проказ) - հրաման
 Պրիմիտիվ (ռուս. примитивно) - պարզունակ, անարվեստ, սահմանափակ
 Պրիպաս (ռուս. припас) - պաշար, մթերք
 Պրիստավ (ռուս. пристав) - դատական աստիճանավոր
 Պրիստին (ռուս. пристань) - նավակայան, նավահանգիստ
 Պրյամո (ռուս. прямо) - ուղիղ
 Պրոբ անել (ռուս. пробоовать) - փորձել
 Պրոբկա (ռուս. пробка) - խցան
 Պրոպուսկ (ռուս. пропуск) - անցաթուղթ
 Պրոստո (ռուս. просто) - ուղղակի, իրոք
 Պրոտիվ (ռուս. против) - ընդդեմ, հակառակ
 Պրտակել - պարտակել, ընդգրկել, թաքցնել
 Պուդրավատ անել (ռուս. поудравать) - դեմքին դիմափոշի քսել, շաքարվել

Պուլիկ - կճուճ
 Պուլուր - փոքր
 Պուռ - բուռ

Ջ

Ջահել - երիտասարդ
 Ջամ - մետաղե աման (թաս) խմելու կամ կերակրի համար
 Ջամդաք (ջամդակ) - դիակ
 Ջան - 1. մարմին, 2. հոգի
 Ջանին հասնել - ստիպված լինել
 Ջանլաթ - դահիճ
 Ջանլու - կենդանի
 Ջանձեն քաշել - 1. վնասը քաշել, 2. հաշիվը փակել
 Ջըհանդաժ (ջըհանդաժի ատակին) - դժոխք, դժոխքի հատակ, խորխորատ
 Ջընաթաթախ - հաղթանդամ, հսկայամարմին
 Ջընջիլ - շղթա
 Ջիբ - գրպան
 Ջիգյոթ - թոք, լյարդ
 Ջիլբանդ - ուտելիքի տուպրակ
 Ջիհնդաժվել - 1. դժոխք գնալ, 2. հեռանալ
 Ջիուր - հրեա
 Ջոդայի - գայրացկոտ
 Ջնաթաթախ - տես Ջընաթաթախ
 Ջվալ - մեծ պարկ
 Ջուլ - թամբի տակից էլի կամ ձիու մեջքին գցվող շորը
 Ջուլել - բեռնակիր անասունի մեջքին հասարակ շոր գցել
 Ջուխտ - զույգ
 Ջուռա-ջուռա - տեսակ-տեսակ

Ռ

Ռադ անել - կորցնել
 Ռազի ա - բավարարում է
 Ռակ (ռուս. рак) - քաղցկեղ
 Ռայկոժ (ռուս. раýком) - կուսակցության շրջանային կոմիտե
 Ռայոն (ռուս. район) - շրջան
 Ռանգ - գույն, երանգ
 Ռանգ-ռուշ - 1. դեմքի գույն, 2. տրամադրություն

Ռանչպար - հողագործ
 Ռաճատ կյալ - հանդիպել, պատահել
 Ռեզին (ռուս. резина) - ռետինե քուղ, թել
 Ռեյի կյալ (եկալ) - հասկանալ, գլխի ընկնել,
 համաձայնվել
 Ռեշնել - բորբոսնել
 Ռիելը քաշել - հեռանալ կորչել
 Ռոճիկ - աշխատավարձ

Ս

Սաղ (ռուս. сад) - այգի
 Սաղրի-վաղրի - անլուրջ, ցանցառ
 Սազ - լարային երաժշտական գործիք
 Սազանդար - սազ նվագող, երաժիշտ
 Սալա - մատղաշ ուռենու ճյուղերից հյուսված
 տափակ կողով
 Սալամաթ (սըլամաթ) - 1. ապահով, 2. առողջ,
 3. ամբողջական
 Սալբա տալ - փայտով կամ քարով նշան
 բռնել, հարվածել
 Սալդաթ (ռուս. солдат) - զինվոր
 Սալյարկա (ռուս. солёное масло) - նավթա-
 թորումից ստացված մեքենայի վառե-
 լանյութ
 Սալոմ (ռուս. солома) - ծղոտ, դարձան
 Սաղ - 1. բոլորը, 2. լրիվ, ամբողջ, 3. ողջ, ա-
 ռողջ
 Սաղ ըլել - ողջ լինել
 Սաղ-սալամաթ - ողջ-առողջ
 Սաղոլ սըն - դու ողջ լինես
 Սաճաճ չըխտի - դարձան (հարդ) դուրս եկավ
 Սամավար (ռուս. самовар) - ինքնաեռ
 Սամաթ - կողմ, միջոց, հնարք, հարմար տեղ
 Սամի - կորարցրած փայտ, որի միջոցով ե-
 զան գլուխը ամրացնում են լծին
 Սամսեն (ռուս. совет) - բոլորովին
 Սանատորյա (ռուս. санаторий) - առողջա-
 րան
 Սանգ ըլել - չափից դուրս հոգնել, հալից ընկ-
 նել
 Սանդեմա - դու մի ասի
 Սանդերք - բուրդ գզելու գործիք
 Սապնամուր - օճառաջուր
 Սաջ - երկերես մետաղե հատուկ աման, որի
 ուռուցիկ կողմի վրա հաց են թխում,

իսկ գոգավոր կողմում հատիկներ են
 աղանձում

Սաճ - ծայր
 Սավդա - լուր
 Սավետ (ռուս. совет) - խորհուրդ
 Սարքի - 25-50 սմ երկարության փայտի կտոր,
 որով նշան են բռնում և հարվածում
 ծառի վրայի մրգին
 Սարել - լարել
 Սաթթ - 1. կարծր, պինդ, թունդ, 2. խիստ, 3.
 համառ, անկոտրում
 Սաթթ մարդ - դժվարահամ մարդ, համառ, ան-
 կոտրում
 Սարոչկա (ռուս. сорочка) - վերնաշապիկ
 Սեզոն (սիզոն) (ռուս. сезон) - եղանակ, տար-
 վա չորս եղանակներից յուրաքանչյու-
 րը
 Սեկրետը քցել - գաղտնի փականը փակել
 Սեկրետի (ռուս. секретный) - գաղտնի, ծա-
 ծուկ
 Սեպ(եր) - 1. ծայրը սրած փայտի կտոր, որն
 օգտագործում են գերանը ճղելու հա-
 մար, 2. առամներ
 Սեսյա (ռուս. сесия) - նստաշրջան
 Սետկա (ռուս. сетка) - ցանց
 Սերյոզին (ռուս. серьёзный) - լուրջ
 Սըզըցնել - հարմարացնել
 Սըլամաթ - ողջ-առողջ, ամխաթար
 Սըհաթ (սիսաթիս) - 1. րուպե, ժամ, 2. ժամա-
 ցույց, 3. անմիջապես
 Սըղանալ - առողջանալ
 Սըմեն (ռուս. семена) - հերթ, հերթափոխ
 Սըմիչկա (ռուս. семечко) - արևածաղկի սեր-
 մեր, հունդեր
 Սըռչվել - շրջվել
 Սըվակ - փոքրիկ գնդան
 Սըրխ (կտրել) - փայտի երկար ծող
 Սըրյոզին - տես Սերյոզին
 Սիգնալ (ռուս. сигнал) - ազդանշան
 Սիլլա - ապտակ
 Սիմ (սմեր) - սազի լարեր, երաժշտական գոր-
 ծիքի լար
 Սիմինդ - եզրադաշտեր
 Սիմի - սկուտեղ, մատուցարան
 Սիրել - ոչխարի մշակված կաշվի ծածկոց
 պուլկի համար

Սիրտը ճաքել - սաստիկ վախենալ
 Սիրտը քարը կոխել - սրտապնդվել, չվախե-
 նալ
 Սլծորած - բուլացած, նվաղած, թռռոմած, թալ-
 կացած
 Սկի - բոլորովին
 Սղանալ - տես Սղղանալ
 Սըմետա (սըմետեն) - սամիները կապելու
 փոկ
 Սմիչկա - տես Սըմիչկա
 Սոթ տալ - սահել, պլստալ, սայթաքել
 Սոխախսկ - նրբամեջք, փակուղի, դեպի տուն
 տանող նեղ անցուղի
 Սողան - տոխ
 Սովդաքձր - վաճառական
 Սովետ (ռուս. совет) - 1. խորհուրդ , 2. նկա-
 տի է առնվում իսՄՀՄ-ը
 Սովետ անել - խորհուրդ անել
 Սորոթմա - խաշած միս
 Սպեկուլյանտ (ռուս. спекулянт) - չարաշա-
 հող (առևտուրը)
 Սպիչկա (ռուս. спичка) - լուցկի
 Սպոռ անել (ռուս. спорить) - վիճել
 Սվիստոկ (ռուս. свисток) - սուլիչ
 Ստանցի (ռուս. станция) - կայարան
 Ստավնի (ռուս. ставня) - փակոցափեղկ
 Ստաքան (ռուս. стакан) - բաժակ
 Ստոլբի (ռուս. столб) - սյուն
 Ստրաժնիկ ռուս. стражник) - պահնորդ
 Սումկա (ռուս. сумка) - պայուսակ
 Սուեզաուն - թիկունք, մեջք, գոտկատեղ
 Սուենձթ - թլպատում
 Սուենքսուզ - ամուլ, անպտուղ
 Սուրու (մի սուրու) - 1. հոտ, 2. շատ
 Սուտըմեռուկի տալ - քնած ձևանալ
 Սուտկա (ռուս. сытка) - օր ու գիշեր
 Սուփրա - 1. սփռոց, 2. հացկերույթ
 Սուփրա պոց անել - սեղան գցել
 Սուք, շիվան - ողբ, սուգ
 Սև անել - ինչ-որ բան նետել, չարտել որևէ մե-
 կի առաջը
 Սօրի - այսօր

Վ

Վաքշե (ռուս. вооще) - ընդհանրապես

Վազզալ (ռուս. вокзал) - կայարան
 Վադձ - ժամանակ, ժամկետ
 Վազդուշնի (ռուս. воздыхание) - օղային, փխբ.
 1. թեթև, 2. բարակ
 Վաթձն - հայրենիք
 Վաժնի (ռուս. важный) - կարևոր
 Վախտ - ժամանակ
 Վայնա (ռուս. вина) - պատերազմ, կռիվ
 Վասյաթ անել - կտակել
 Վար - ունի
 Վարար - հորդ
 Վարդարյոս (վարդարյոխ) - Քուլ լավը-վատը,
 եղած-չեղածը (հայիոյանք)
 Վորուզ (ռուս. воруз) - հանկարծ
 Վեդրա (ռուս. ведра) - դուլ
 Վե թողիլ տալ - սարքել տալ, պատրաստել
 Վեշ (ռուս. вещь) - բեռ, իր
 Վեր ըղղել - ողողել
 Վերթըմ ուտել - երգվել
 Վեր ունել (վեր են ունըմ) - թաղել
 Վերստ (ռուս. верста) - երկարության հիմ
 ռուսկան չափ՝ 1,06 կմ
 Վե քաշվել - սաստիկ զարմանալ
 Վըիըքրել - հավաքել
 Վիլկա (ռուս. белка) - եղան
 Վինտ (վինտեր) (ռուս. вент) - պտուտակ
 Վիվեսկա (ռուս. вывеска) - ցուցանակ
 Վիաքել - հավաքել
 Վոն անել (вон) - դուրս անել
 Վոպշըմ - տես Ոփշըմ
 Վորցակ - տես Որցակ
 Վրա անել - նետել, գցել
 Վրձ քյալին - զվիսիվայր

Տ

Տաբուրետկա (ռուս. табуретка) - աթոռակ
 Տազ անել - լռել, սսկվել
 Տալ ըլել - կիսվել, տապակների բաժանվել
 Տալոն (ռուս. талон) - կտրոն
 Տախտ - տափարակ տեղ
 Տակոի - արմատ
 Տանձկ - դանակ
 Տանգ - ջվալի (պարկ) եզրերի կապիչները

Տանովը հընցնել - տանովն անցնել, տուն
հանդիպել, տուն մտնել՝ տեղեկանա-
լու

Տաշտ - դաշտ

Տապ անել - բաքնվել

Տապուր (ռուս. monop) - կացին

Տառիս (հըլլ) - դեռևս

Տառած (տառել) - կատաղած, կատաղել

Տատներ - մանկաբարձուհի

Տարման - դարման, հարդ

Տարմանանոց - հարդանոց, մարագ

Տարտակ - դատարկ

Տարփին - դարբին

Տափ - գետին

Տելեգրեյկա (ռուս. телеграфка) - բամբակյա
մզդակած բաճկոն

Տելեվիզոր (ռուս. телевизор) - հեռուստա-
ցույց

Տեխնիկոմ (տեխնիկում) - միջնակարգ մաս-
նագիտական կրթություն տվող ուսում-
նական հաստատություն

Տեղակիլ - հետաքրքրվել, որոնել

Տեղաշոր - անկողին

Տեղըհան (շ)անել - (շ)շարժել, տեղաշարժ
(շ)անել

Տեղին - դեղին

Տեղորանք - դեղամիջոց

Տեղ ու դարման - բուժամիջոց

Տեռ - դեռ, դեռևս

Տես քյնալ - այցելության գնալ

Տերիտորյա (տերիտորիա) (ռուս.
территория) - տարածք

Տըժար - դժվար

Տըլարել - դալարել

Տըկատող անել - արմատահան, արմատա-
խիլ անել

Տըկոհան - արմատախիլ

Տըհալ - հալած յուղի նստվածք

Տըղորմա - տերողորմյա, համրիչ

Տըմբըրվել - շշմել, ընդարմանալ

Տըռլընգալ - ցնծագին ձայնարկություններով
թռչկոտել

Տըռնկ - դմակ

Տըռնխտ - դրախտ

Տըրըփալ (գոռի) - հազիվ շնչել, անզգայանալ

Տիժի-վիժի անել - տապակել

Տիլ - տիղմ

Տկլոր-տկլիկ - 1. մերկանդամ, 2. աղբատ, 3.
հագին կարգին շոր չունեցող

Տկճոր - գինու փոքր տիկ

Տյըմնկ - դմակ

Տյուս վըստցնել - 1. դուրս քաշել, հանել, 2.
ինչ-որ բանից փրկել, . ինչ-որ մեկին
իր տեղից դուրս գցել, վնդել

Տնըվորվել - բնակվել, տնավորվել, տունու-
տեղ դնել

Տողլի - երկու տարեկան ոչխար

Տոչնի (ռուս. точило) - ճիշտ, ճշտորեն

Տպտապել - փափագել, ցանկանալ, անձկալ

Տրիվոգ (ռուս. тревога) 1. իրարանցում, աղ-
մուկ, 2. տագնապի ազդանշան

Տրխետեն - տրեխի թելեր

Տրուսիկ (ռուս. трусы, трусики) - կիսավար-
տիք

Տուալետ (ռուս. туалет) - զուգարան, ար-
տաքնոց

Տուխ - կատվի ձագ, փիսիկ

Տունել (ռուս. тумбел) - գետնուղի, թունել

Տուն կաշել (դիպշել) - հապճեպ, կարճ ժամա-
նակով տուն մտնել ինչ-որ բան իմա-
նալու, տեղեկանալու համար

Տուպոյ (ռուս. тупой) - բուք, բթամիտ

Տուտ (տոմըմ) - ծայր, ծայրում

Տուտուզ - 1. հետույք, 2. ձիու գավակ

Տուրս տալ - հասանելիք, նախատեսված բա-
ժին

Տևամեր - դևի մերած, այդպես անվանում են
վատ մակարդված մածուկը

Ր

Րեզը հըսցնել - ցանկությունը կատարել, բա-
վարարել, ապրուստը հասցնել

Ց

Ցաքի - փշոտ թուփ

Ցեթ - մեզ

Ցեպ (ռուս. цепь) - շղթա

Ցիրկ (ռուս. царь) - կրկես

Յիւնդր (ռուս. цыгандр) - գլանաձև գլխարկ,
ցիլինդր
Յնորվել - գծվել

ՈՒ

Ուզլ (ուզըլ) (ռուս. узол) - անկյուն
Ուզբաշի (ուստաբաշի) - ավագ վարպետ
Ուժե (ռուս. уже) - արդեն
Ուլախ - լծկան եգ
Ուլից(ա) (ռուս. улица) - փողոց
Ուղվատն քննել - հաջողվել
Ումբր - կյանք
Ումուդ - հույս
Ումուդը քցել - հույսին թողնել
Ուշունց - հայիոյանք, հիշոց
Ուռուք (ռուք) - անկյունաքար
Ուսկամբ - նորափեսայի ուսից գոտին ձգվող
կանաչ-կարմիր մետաքսե կապ
Ուստո - վարպետ
Ուրթ - ամառանոցային ժամանակավոր բնա-
կավայր սարում
Ուրուր - տուրուր անել - չիմացած գործից մի
կերպ գլուխ հանել, իրար անել, մի
կերպ միացնել

Փ

Փաղըշահ - թագավոր, շահ
Փաթմա-խանըմ - տիկնանց տիկին
Փաթիր - սաջի վրա թխված կորեկի բարակ
հաց
Փալան - համետ
Փալաս - 1. հնացած կարպետ, 2. լաթի, շորի
կտոր
Փախր - պղնձի ժանգ
Փակետ (ռուս. пакет) - ծրար
Փախկան - ըմբիշ
Փայ (անել) - բաժին, բաժանել
Փայ հվաքիլ - մուրացկանություն անել
Փայտոն - կառք
Փանդ - հնար, ձև
Փառաշանալ - մեծանալ
Փարդի - առաստաղի գերան
Փարթուկ (ռուս. фартык) - գոգնոց
Փարչ - կուժ

Փարչափարա անել - կտոր-կտոր անել, վի-
րավորել
Փարվեզ անել - 1. պտտվել, 2. ճախրել, թռչել,
3. նագ անել
Փափախ (փափաղ) - գլխարկ
Փեյրձի ըլել - հայտնվել, լույս աշխարհ ընկ-
նել
Փեշ - 1. հագուստի եզր, քղանցք, 2. եզր,
ծայր, 3. գոգնոց, գոգ
Փեշակ - արիեստ
Փեշքեշ (փոշքեշ) - նվեր, ընծա
Փեշքեշ անել - նվիրել
Փեչ (ռուս. печь) - վառարան
Փեչատ (ռուս. печать) - կնիք
Փեչատիլ - կնքել
Փեչքեշման - տես Փոխ ու փոշման
Փետին անել - փայտով հարվածել, գրգռել,
հալածել
Փըլան - այնինչ
Փըլըքան - աստիճան, սանդուղք
Փըռըշանալ - մեծանալ, հասակ առնել
Փըստան - այսինչ
Փըթել - ոչնչացնել
Փիաղա - հետիոտն
Փիթա - 1. պատրույգ, 2. թարախապալար,
վերք
Փիթըկալել - վերքերով պատվել
Փիշիկ անել - միգել
Փլան - այսինչ
Փլանչա (փլանչա) - մի փոքր կույտ, մի քիչ,
մի փոքր կտոր
Փլանքան - ինչ-որ մեկը, ոմն
Փլաքան (փլաքան) - տես Փըլըքան
Փոթոցի տալ - փորձանքի մեջ գցել, ոչնչաց-
նել
Փոխ ու փոշման - փոշմանած, զղջացած
Փոկուզ անել (ռուս. фокыс) ամապարարու-
յուն, ծեռնածություն, հնարք, աչքակա-
պություն
Փոշմանել - ափսոսալ, զղջալ
Փոշտ (ռուս. почта) - փոստ
Փորաման - հղի
Փուրղուն - ֆուրգոն, կառք
Փօկի անդամ - փոխօգնության կոմիտեի ան-
դամ

Քած - էգ շուն (ասում են կնոջը՝ արգահատա-
կան իմաստով)

Քամակ - հետույք

Քաշալ - 1. մագազուրկ գլուխ, 2. հեքիաթային
քաջ հերոս

Քառ (քյառ) - խուլ

Քառասունք - ննջեցյալի քառասունօրյա սգի
ավարտն ու սգից դուրս գալը

Քավթառ - պառավ կին (անարգական իմաս-
տով)

Քավթառ իմանսըզ - անհավատ պառավ (ար-
գահատական իմաստով)

Քարխեց - ոտքի վրա առաջացած վերք, խոց

Քարվանթաշի - քարավանատեր

Քարտեղ - խարտոց

Քարուքանդ անել - ավերել

Քաք-տոտոռ - չափի անցած, սանձարձակ
քեֆ

Քելեխ - հոգեհաց

Քերինջ - քերված, աննշան քանակի

Քերծ - ժայռ

Քեփը քյոք (պահել) - տրամադրությունը
բարձր պահել, չընկճվել

Քեփը քյոքնալ - տրամադրությունը բարձ-
րանալ, ուրախանալ

Քըթըման - գդալաման

Քըթնել (քըթանալ) - գտնել

Քըշերակաց - գիշերն օթևանել, իջևանել

Քըռընչել - հրել գցել

Քըռփըռել - քշփորել

Քըռնչըռնչի անել - հրմշտել

Քըրեղան - հարթ տակով կավի կլոր աման

Քթոց - կողով, բարակ շիվերից հյուսված մեծ
կողով՝ գյուղատնտեսական աշխա-
տանքների համար

Քթվել - գլխի ոջիլները հանել, կոտորել

Քիբար - հպարտ, ազնվաբարո

Քիստ - ձկան, օձի փուշ

Քիրման - 1. քիրման շալից պատրաստված
գոտի, 2. բրդյա նուրբ գործվածք, որն
իր անվանումն ստացել է Իրանի Քիր-
ման քաղաքի անունից, որտեղ ար-
տադրվում է

Քլուլել - 1. գրկել, 2. գգելով գետնին գցել
(շները)

Քյալակ - փորձանք, աղետ, պատուհաս

Քյալամ - կաղամբ

Քյալակ - գլուխ

Քյալամ - խոսք, բառ

Քյամար - գոտի

Քյանդըրբազ - լարախաղաց

Քյանդիր - պարան

Քյասա - կարծ, համառոտ, կտրուկ

Քյասիք - աղքատ

Քյավթառ - պառավ կին (անարգական իմաս-
տով)

Քյավթառքյուսի - 1. փոխակերպուկ, 2. բորե-
նու մի տեսակ, 3. առասպելական կի-
սամարդ, կիսազագան արարած

Քյարգ - նվագախումբ, համույթ

Քյարթ-քյարթ ըլել - շերտ-շերտ լինել, ճաքծ-
քել, կտրտվել

Քյափուր - վատ, կապը կտրած, անհավատ,
խարդախ

Քյափուրի թոփար - անհավատի, խարդախի
զենք (զերեզման)

Քյաքուլ - մագափուրց

Քյըլըխանդի - թափփված, արագ սպառող,
ոչնչացնող

Քյոն - գդալ

Քյոնլաման - գդալաման

Քյոզ - կրակի շեղջ

Քյոթակ(ել) - ծեծ, ծեծել

Քյոթուկ - կոճղ

Քյոփա - գյուղապետ, տանուտեր

Քյոիլան տղա - 1. հրեղեն, քաջ, 2. ծուռ, խենթ

Քյոմակ անել - օգնել

Քյոք - գեր, չաղ

Քյոքըցնել - գիրացնել, չաղացնել

Քյցուլակ - փոքրիկ տնակ

Քյուլփոթ - ընտանիք

Քյուրսի - քառակուսի մեծ ու ցածրադիր
թախտ, որ կրակարանի վրա է, և վրան
նստում են

Քյուցուփ անել - կուչ գալ

Քնով հընցնել - քնով անցնել

Քշերիանա - վաղ առավոտյան

Քշերք - կշեռք

Քյոթակել - ծեծել

Բյուրուկ - կոճղ
 Բոլ - անտառ
 Բոժ - սպասուհի, աղախին
 Բոչ - ունեցվածքով բարձած փոխադրամիջոց
 Բոռ - կույր
 Բոռուղ տալ - վնասել
 Բոս - ծաշկային վարակիչ հիվանդություն
 Բոք - ծառի բուն
 Բռինչ տալ - հրել
 Բսի տալ - շանը գրգռել՝ մեկի վրա հարձակ-
 վելու համար
 Բվիթ անել - վերջացնել, հաշիվը փակել
 Բրեհ - 1. վարձ, 2. արժեք, գին
 Բրեհել - վարձել
 Բրչոտ - ցնցոտիապատ
 Բուլփաթ - ընտանիք
 Բուչա (քյուչա) - փողոց

Օ

Օբեդ (ռուս. обед) - ճաշ
 Օզլամիշ անել - տանջվել, տառապել
 Օթախ - սենյակ
 Օթո - ավտոմեքենա
 Օլմազ - չի լինի
 Օխտը - յոթ
 Օղլուշաղ - 1. կին կամ աղջիկ, 2. ընտանիք
 Օղուբաթ - 1. պատիժ, 2. տանջանք
 Օյին - փորձանք
 Օչեն նուժնը (ռուս. очень нужно) - շատ
 պետք է
 Օչերեդ (ռուս. очередь) - հերթ

Օջախ - 1. օջախ, 2. գերդաստան
 Օջորք - առաստաղ
 Օսիաթ - կտակ
 Օտդուխ (ռուս. отдых) - հանգիստ, հանգս-
 տանալ
 Օրան-օրան - օդակ-օդակ
 Օրդակ - բաղ
 Օրզանգու - ասպանդակ
 Օրդգել - անասունին երկար պարանով կա-
 պել, որպեսզի արածի
 Օրթում - երդում
 Օքմի - մարդ, արարած

Ֆ

Ֆալչի - գուշակ, բախտագուշակ
 Ֆամիլ (ռուս. фамилия) - ազգանուն
 Ֆայտոն - տես Փայտոն
 Ֆայտոնչի - կառավար
 Ֆլան - այսինչ
 Ֆողատուն - հողից կան կավից պատրաստ-
 ված տուն
 Ֆողել - հողել, թաղել
 Ֆոչիլ - ոջիլ
 Ֆոտ - հոտ
 Ֆոտ քաշել - հոտ քաշել, հոտոտել
 Ֆորթ - հորթ
 Ֆորմ (ռուս. форма) 1. կերպարանք, կազմ-
 վածք, 2. ձև, եղանակ
 Ֆորս - որս
 Ֆորսատեղ - որսի տեղ, արգելոց
 Ֆորսկան - որսորդ
 Ֆուրգոն (ռուս. фургон) - ձիաքեռնասայլ